

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	7702 Соціальна робота
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	231 Соціальна робота

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	7702
Назва ОП	Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лях Тетяна Леонідівна, Бирик Дар`я Дмитрівна, Албул Ірина Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.02.2022 р. – 17.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/45332>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/anounce/1794.htm>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти реалізується в УжНУ, починаючи з 2016 року (затверджена рішенням Вченої ради ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №8 від 29.08.2016р.). Результати перегляду та оновлення освітньої програми відобразились у ОП «Соціальна робота» (2019) (затверджена рішенням Вченої ради ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №7 від 25.06.2019 р.) та ОП «Соціальна робота» (2021) (затверджена рішенням Вченої ради ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №7 від 23.06.2021 р.). Нормативно-правовою базою для розроблення даної ОП є Закон України «Про вищу освіту», Стандарт вищої освіти за спеціальності 231 Соціальна робота галузі 23 Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджений наказом МОН України від 24.04.2019 р., № 557), професійний стандарт «Фахівець із соціальної роботи» (затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.06.2020 року, № 1179), а також документи локального рівня (Положення УжНУ). Освітня програма «Соціальна робота» постійно розвивається, її оптимізація відбувається в умовах конструктивної й систематичної співпраці зі стейкхолдерами (представники органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських об'єднань, міжнародних організацій, вітчизняних та зарубіжних шкіл соціальної роботи, роботодавці, випускники, здобувачі), що дозволяє визначати програмні результати з огляду на ринок праці, галузевий та регіональний запит, зарубіжний досвід щодо підготовки фахівців соціальної сфери. Варто відзначити науково-дослідну роботу НПП, публікаційну діяльність, міжнародну активність; міжнародне партнерство в рамках укладених угод; стимулювання розвитку викладацької майстерності і заохочення за фахові досягнення (диференційоване преміювання, наприклад, з урахуванням квартилю видання). Розгалужена мережа баз практик, яка представлена значною кількістю установ та організацій соціального спрямування, закладами місцевого самоврядування та органів влади обласного рівня, а також створення системи структурних підрозділів, які сприяють налагодженню тісних контактів із зовнішніми стейкхолдерами (Центр сталого розвитку, Центр кар'єри УжНУ та ін.) – все це створює належні умови для реалізації цієї освітньої програми. ОП «Соціальна робота» вирізняється унікальністю, безпосередньо пов'язаною з реалізацією місії та стратегії УжНУ, передбачає поліаспектну діяльність, спрямовану на якісну підготовку кваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, здатних до ефективної професійної самореалізації в умовах сучасних запитів профільних ринків з урахуванням полікультурного середовища та налагодження конструктивного партнерства, тим самим створюючи засади набуття здобувачами автентичного досвіду соціальної роботи.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОП є чітко сформульованими, корелюють з місією та стратегією УжНУ як дослідницько-інноваційного університету, зокрема щодо підготовки фахівців нової генерації, здатних забезпечити позитивні зміни в економіці регіону, професіоналів, які вміють комплексно поєднувати дослідницьку та підприємницьку діяльність. ОП, розроблена на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, має обґрунтовано розширений перелік ФК та ПРН з огляду на унікальність ОП (соціальна робота в полікультурному середовищі). Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 231 Соціальна робота та реалізується з врахуванням актуальних змін у суспільстві та соціальній сфері завдяки конструктивній співпраці з професіоналами-практиками в галузі. Інструментами формування індивідуальної освітньої траєкторії виступають вибір форми навчання, можливість навчання за індивідуальним графіком, вибір дисциплін варіативного циклу, вибір тем курсових та кваліфікаційної роботи, бази практики та ін.. На ОП передбачена системна та багатоаспектна практична підготовка упродовж усього терміну навчання. Завдання кожного виду практики сформульовані з урахуванням особливостей соціальної сфери в регіоні. Успішному формуванню soft skills сприяють ОК, позанавчальні заходи, участь здобувачів у програмах волонтерської ініціативи. Безпосередня участь здобувачів ОП «Соціальна робота» у виконанні замовлень на професійні послуги від територіальних громад (складання соціального паспорту громади). Форми і методи навчання та викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми. Форми атестації відповідають вимогам стандарту вищої освіти; розроблений механізм проведення й оцінювання контрольних заходів; практика регулярних анонімних опитувань; наявність культури академічної доброчесності; застосування Moodle в організації навчального процесу; об'єктивність оцінювання. Високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів. Потужна практика міжнародної співпраці: участь в проектах, семінарах і програмах, конференціях. Публікації в наукометричних і фахових журналах. Позитивна практика сприяння УжНУ професійному розвитку викладачів через забезпечення участі у вітчизняних та іноземних програмах підвищення кваліфікації. Систематичне залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Прозорі процедури конкурсного добору викладачів дозволяють забезпечити належний рівень їхнього професіоналізму. Дієва система стимулювання професійного розвитку та вдосконалення викладацької майстерності у ЗВО. Належне освітнє середовище УжНУ, є необхідні умови щодо реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами; освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів ОП. Налагоджено взаємодію членів академічної спільноти, підрозділів ЗВО у виконанні процедур та заходів, спрямованих на удосконалення освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Нерівномірний розподіл тижневого навантаження по семестрах. Поєднання на 4 курсі курсової роботи, науково-дослідної практики та випускної кваліфікаційної роботи, що створює умови перевантаження здобувача. Правила і можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не відображені в навчально-методичному забезпеченні навчальних дисциплін освітньої програми. Недостатнє дидактичне наповнення сервісу

дистанційного навчання Moodle. Здобувачі та роботодавці висловили побажання збільшення кількості практичних занять в межах навчальних дисциплін за ОП. Часткове розуміння вагомим відсотком здобувачів вищої освіти (за результатами опитування) порядку та критеріїв оцінювання й правил проведення контрольних заходів. Звіти за результатами моніторингу якості навчання та викладання на ОП не дозволяють отримати повну інформацію щодо ОП. Рекомендації: 1. Переглянути - розподіл годин на тиждень за семестрами, з метою вирівнювання тижневого навантаження здобувача; - розподіл аудиторних годин у сторону збільшення часу на практичні (лабораторні) заняття, з метою врахування запиту роботодавців та здобувачів щодо посилення практичної складової підготовки фахівця; - послідовність викладання окремих ОК у загальному переліку дисциплін (Теорія соціальної роботи, Етика соціальної роботи); - доцільність виконання курсової роботи на випускному курсі, зважаючи на необхідність зосередження уваги здобувача на виконанні випускної кваліфікаційної роботи як елемента державної атестації; - зміст анкети для здобувачів щодо забезпечення якості вищої освіти, з метою конкретизації окремих тематичних блоків, що дасть змогу отримати цілісне уявлення про ОП «Соціальна робота». 2. Інформувати здобувачів про правила і можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в межах окремих навчальних дисциплін та відобразити цю інформацію в анотаціях/робочих програмах. 3. Продовжити практику наповнення електронних навчальних курсів у системі Moodle, ширше використовувати можливості навчального середовища щодо виконання лабораторних/практичних завдань, які б сприяли груповій взаємодії здобувачів та колаборації у вирішенні проблемних завдань та ситуацій. 4. Оптимізувати інформування здобувачів щодо порядку та критеріїв оцінювання й правил проведення контрольних заходів. 5. Розглянути можливість розміщення таблиці пропозицій за результатами громадського обговорення проекту ОП. Оприлюднювати на сторінці кафедри результати опитування здобувачів та стейкхолдерів щодо ОП Соціальна робота.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ЕГ встановила наявність кореляції між цілями ОП «Соціальна робота» та місією й стратегією ЗВО, зазначеними у Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015–2025 рр. https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-dev_strategy Так, в ОП «Соціальна робота» (2021 р., затверджена Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет», від 23.06.2021 р., протокол № 7) зазначено, що метою ОП є «підготувати конкурентоспроможного фахівця у галузі соціальної роботи, здатного застосовувати знання, уміння й особисті якості відповідно до завдань професійної діяльності в умовах полікультурного середовища». У Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015–2025 рр. місія УжНУ визначається такими концептуальними положеннями: - основними видами діяльності університету є наукова та освітня діяльність на основі нових нетрадиційних технологій і принципів управління, що забезпечують багаторазове підвищення ефективності та якості педагогічної праці та навчальної роботи студентів; - дослідницько-інноваційний університет здійснює підготовку нової генерації фахівців, здатних забезпечити позитивні зміни в економіці регіону, професіоналів, які вміють комплексно поєднувати дослідницьку та підприємницьку діяльність. Підготовка такого роду фахівців базується на глибокому засвоєнні фундаментальних знань, оволодінні основами підприємництва; - дослідницько-інноваційний університет реалізує широкий спектр освітніх послуг, затребуваних профільними ринками; - ефективна діяльність дослідницько-інноваційного університету забезпечується стратегічним партнерством з регіональними державними структурами. ЕГ відмітила, що серед стратегічних напрямів діяльності УжНУ як дослідницько-інноваційного університету виокремлено створення системи інноваційної освіти та елітної підготовки фахівців; формування стійкої системи стратегічного партнерства університету, держави, промисловості, наукових організацій, бізнесу та створення надійної дискреційної багатоканальної бази фінансування університету і системи фандрайзингу та ін.. Таким чином, спільною ідеєю, відображеною в ОП й Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015–2025 рр., є організація поліаспектної діяльності, спрямованої на якісну підготовку кваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, здатних до ефективної професійної самореалізації в умовах сучасних запитів профільних ринків з врахуванням полікультурного середовища та налагодження конструктивного партнерства. Загалом, спрямованість ОП відповідає концептуальним положенням інноваційного розвитку УжНУ як дослідницько-інноваційного університету, зокрема основним фокусом визначається «поєднання емпіричних і теоретичних знань з одночасним формуванням прикладних умінь і навичок...», що дозволить підготувати фахівців нової генерації, здатних забезпечити позитивні зміни в економіці регіону, професіоналів, які вміють комплексно поєднувати дослідницьку та підприємницьку діяльність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ дослідила участь стейкхолдерів у обговоренні ОП, зокрема: здобувачів як членів робочої групи (Клопотар К., Прохненко К., Пасєвич І.). За результатами опитування, 92% здобувачів підтвердили їх залучення до обговорення ОП «Соціальна робота». Серед основних потреб виокремились: посилення практичної підготовки (38,5%), розширення участі практиків в освітньому процесі (38,5%), створення умов для волонтерської діяльності як можливості набути необхідних умінь (7,7%). <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41418>. На участі в обговоренні ОП наголосили випускники Боринська М., Симулик В., Неймет О., Кацьора О.. Серед видів навчальних занять найбільш ефективними є практичні заняття <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/41090>. Це підтвердили і на фокус-групі Симулик В., Неймет О. З огляду на це викликає подив розподіл ауд.годин (практичних годин менше, ніж лекційних). Певним поясненням такої позиції розробників ОП є спогад випускника Кацьори О., що і на лекційних заняттях викладачі використовували практичні елементи; це ж підтвердила викладач Попович А., яка наголосила на можливостях інтерактивної діяльності на лекційному занятті. Оскільки ОП має регіональний контекст, то ЕГ відмітила як позитив участь в обговоренні ОП роботодавців, представників органів місц. самоврядування та регіональних установ соц.сфери (Гол.упр.Нац.соц.сервісної служби у Закарп.обл., Департамент соц.політики Ужгородської міськ.ради, Обласний соц.гуртожиток для дітей-сиріт та дітей, позб.батьк.піклування, Обл.соц.центр матері та дитини, Закарп.обл.центр соц. служб, Ужгородський міський ЦСССДМ, Міжрегіональне управління Нац.агенства України з питань держ. служби у Львівській та Закарп. обл.<http://surl.li/bkohw>; Закарп.ОДА (департамент соціального захисту), Закарп. обласна рада, <http://surl.li/bkohz>; Закарп. обл. центр соціально-психологічної допомоги<http://surl.li/bkoic> та ін.); підтвердили Костянець О., Кузнєв С., Кацьора А., Мельничук О. Запит роботодавців: посилення практичної підготовки, удосконалення умінь ведення облікової документації, здійснення консулт. діяльності, індивідуальної та групової соціальної роботи, оптимізації правової компетентності майб.соц. працівників. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41300>. ЕГ підтверджено формування цілей ОП та ПРН ОП «Соціальна робота» з врахуванням досвіду міжнар.стажувань (н-д.:участь гаранта Р. Жиленка «Educational partnership in social work practice towards improving the lives of Ghanaian children: international perspectives of the nexus of developmental social work and socio-pedagogy» в Ун-ті прикладних наук м. Дармштадт (Німеччина) та Ун-т науки і технології ім.Кваме Нкрумаг (Гана) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/vikladachi-sotsiologiji-i-soc-roboti-uzhnu-v-mizhnarodn-zahodah.htm> До обговорення ОП долучалися Кальче Перрі (координатор програм, Школа гром.зв'язків, Ун-т Конкордія, м.Монреаль, Канада; Лезе Катрін Луїзе (Ун-т прикладних наук м.Дармштад, Німеччина (пр-л №1 зас.роб. гр.від 17.12.2021, відкр.зустріч).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП спрямована на підготовку фахівця соціальної сфери, здатного розв'язувати складні завдання і вирішувати проблеми в галузі соціальної роботи із застосуванням опанованих теорій, методів, моделей соціальної роботи, здійснення інноваційної діяльності в умовах професіоналізації даної сфери та полікультурного середовища Закарпаття. Н-д.: ОК «Практикум з соціальної роботи» (Соціальна робота в мікросоціальному середовищі); ОК «Історія та культура України» (Особливості розвитку західноукраїнських земель та формування різнонаціональних соціальних осередків); Теми квал.робіт: Залучення та участь ромської молоді в процесі інтеграції власних громад. Особливості соціальної роботи з дітьми транскордонних трудових мігрантів (на прикладі Закарпатської області). Соціальна робота з мігрантами та їх родинами (на прикладі конкретного регіону); Теми курсових робіт: Інтеграція національних меншин до українського суспільства. Соціальна робота з соціально виключеними групами населення. Враховано у ПРН, н-д.: ...аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення етнічної, європейської та світової науки й культури, орієнтуватися в сучасному культурному просторі(ПРН1); критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях(ПРН8); використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички; інтерпретувати результати наукового дослідження, оцінювати межі їх застосування, можливі ризики їх впровадження в освітньому та соціокультурному середовищі, перспективи подальших досліджень(ПРН9). За результатами опитувань роботодавців, більше третини (35,7%) респондентів вказали, що в їхній установі наявний дефіцит кадрів за спеціальністю «Соціальна робота» Всі роботодавці (100%) наголосили на актуальності підготовки фахівців соціальної сфери саме для Закарпатської області <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41300> У процесі реалізації ОП «Соціальна робота» враховується зарубіжний досвід розв'язання регіональних проблем, н-д.: за результатами «Проекту підтримки раннього розвитку та соціалізації дітей ромської громади Закарпаття», який реалізовувався Карпатським фондом за підтримки Портікус (Австрія) протягом 2020-2021 р. вивчався угорський та словацький досвід реалізації програм раннього розвитку дітей ромської громади (Лаура Діттел, директорка Карпатської фундації, місто Кошице, Словаччина та Богларка Бага, директорка Карпатського Фонду, місто Егер, Угорщина). При викладанні ОК враховувався досвід надання освітньої та соціальної допомоги дітям Закарпатським обласним благодійним фондом «Благо», допомоги ромським дітям у здобутті освіти громадською організацією «Рука допомоги», зміцнення гуманізму, доброчинності та принципів безкорисної допомоги роботи благодійного фонду «Проект ТАЧ», сприяння інтеграції ромських дітей у освітнє середовище громадської організації «Інтелект-Уж» та благодійного фонду «Центр громадських ініціатив» <http://surl.li/bkoja>

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р., № 557. ЕГ констатує врахування Стандарту при розробці ОП, зокрема щодо інтегральної, загальних та фахових компетентностей, у сформульованих ПРН, повна відповідність у визначенні форм атестації та вимог до них. До звіту додається Таблиця відповідності ЗК,ФК та ПРН ОП «Соціальна робота» 2021 та Проекту ОП «Соціальна робота» 2022 відповідному Стандарту вищої освіти (Таблиця1, додається до звіту). ЕГ відмітила розширення ЗК, ФК та ПРН, зазначених у Стандарті. Оскільки наголошується орієнтація ОП на підготовку фахівця до роботи у полікультурному середовищі, то доцільним є акценти у ФК: володіння навичками диференціації соціальної роботи з клієнтами з врахуванням їх національно-культурного, вікового, гендерного і соціального статусу та індивідуально-психологічних характеристик (ФК-12); розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства і уміння їх використовувати у професійній діяльності та всебічно аналізувати історичні процеси, події та факти з наукових позицій їх тлумачення (ФК-19); Додано у ПРН1 «встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами, аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення етнічної, європейської та світової науки й культури, орієнтуватися в сучасному культурному просторі; ПРН9 «інтерпретувати результати наукового дослідження, оцінювати межі їх застосування, можливі ризики їх впровадження в освітньому та соціокультурному середовищі, перспективи подальших досліджень». Відповіддю на запит роботодавців є ПРН29 – «виконувати технічні операції, пов'язані із документообігом, контролем за виконанням документів на основі законодавчих, підзаконних нормативно-правових актів, державних стандартів, правил та методичних рекомендацій щодо складання і оформлення основних видів документів».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП є чітко сформульованими, корелюють з місією та стратегією УжНУ як дослідницько-інноваційного університету, зокрема щодо підготовки фахівців нової генерації, здатних забезпечити позитивні зміни в економіці регіону, професіоналів, які вміють комплексно поєднувати дослідницьку та підприємницьку діяльність. Оптимізація ОП відбувається з врахуванням позицій та потреб стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців, громадських організацій, представників органів самоврядування, академічної спільноти, і міжнародної зокрема, що дозволяє визначити програмні результати з огляду на ринок праці, галузевий та регіональний запит, зарубіжний досвід щодо підготовки фахівців соціальної сфери. ОП, розроблена на основі Стандарту вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня, має обґрунтовано розширений перелік фахових компетентностей та програмних результатів навчання з огляду на унікальність ОП (соціальна робота в полікультурному середовищі).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Враховуючи сильні сторони та відсутність слабких сторін ОП «Соціальна робота» за критерієм 1, експертна група дійшла висновку, що рівень відповідності даному критерію – «А», оскільки ОП «Соціальна робота» вирізняється унікальністю, безпосередньо пов'язаною з реалізацією місії та стратегії УжНУ, передбачає поліаспектну діяльність, спрямовану на якісну підготовку кваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, здатних до ефективного професійної самореалізації в умовах сучасних запитів профільних ринків з врахуванням полікультурного середовища та налагодження конструктивного партнерства. Набуті компетентності задовольняють сучасні тенденції розвитку спеціальності та потреби й попит ринку праці з урахуванням галузевого та регіонального контексту, на чому акцентували увагу стейкхолдери та здобувачі, які беруть активну участь у розробці та вдосконаленні освітньої програми «Соціальна робота»: Отже, ОП «Соціальна робота» не тільки відповідає нормативним вимогам до її реалізації, а й має взірцевий характер щодо врахування особливостей регіонального запиту (прикордонна територія, полікультурне середовище), що стало можливим завдяки конструктивній співпраці зі стейкхолдерами

(представники органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських об'єднань, міжнародних організацій, вітчизняних та зарубіжних шкіл соціальної роботи, роботодавцями, випускниками, здобувачами).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Соціальна робота» складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає ч.4 ст. 5 «Рівні та ступені вищої освіти» Закону України «Про вищу освіту» (бакалавр - 180-240 кредитів ЄКТС), а також вимогам Стандарту вищої освіти (На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС.); з них: загальний обсяг обов'язкових компонент – 180 кредитів, вибіркових компонент – 60 кредитів, що становить 25 % від загального обсягу. Згідно Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП визначені у Стандарті ВО компетентності формуються за рахунок обов'язкових компонент. Нормативна (обов'язкова) складова навчального плану за ОП не перевищує 75 % від обсягу навчального плану (у кредитах ЄКТС) та включає навчальні дисципліни, курсові, кваліфікаційну роботу та атестаційний екзамен, практики - тобто види навчального навантаження здобувача вищої освіти, що спрямовані на досягнення результатів навчання, які визначені освітньою програмою. Нормативна (обов'язкова) складова навчального плану містить освітні компоненти, опанування яких необхідне для досягнення програмних результатів навчання та присвоєння визначеної освітньою програмою кваліфікації.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП «Соціальна робота» є чітко визначеним, включені ОК є взаємопов'язаними та, відповідно до свого змісту та матриць відповідності, дозволяють досягти цілей і ПРН, формуючи загальні та фахові компетентності. ОП структурована та загалом забалансована в контексті загального часу, причому не перевищується навантаження в 60 кредитів щорічно. ЕГ встановила кореляцію ПРН із загальними компетентностями, зокрема: «здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово» (Стандарт) – «здатність спілкуватися державною мовою, вміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне й писемне мовлення» (ЗК-3, ОП) та «здатність спілкуватися іноземною мовою» (ЗК-8, ОП) – знайшли своє відображення у ПРН «грамотно висловлюватися в усній та писемній формі, використовувати мову професійного спілкування; застосовувати іноземну мову в процесі комунікації, мовленнєві навички та норми відповідної мовної культури, використовувати іноземну мову у професійному спілкуванні на високому рівні, знати та розуміти наукову термінологію зі спеціальності» (ПРН2). Вказаний ПРН забезпечується викладанням низки ОК: Ділова українська мова, Іноземна мова, Професійне ділове іншомовне спілкування, Соціальна психологія, Вступ до спеціальності, Теорія соціальної роботи, а також виконання кваліфікаційної роботи та складання атестаційного екзамену. Встановлено, що НП сформований відповідно до опису ОП, її структурно-логічної схеми. Н-д.: ОК Ділова українська мова та Іноземна мова передують ОК Професійне ділове іншомовне спілкування; ОК Теорія соціальної роботи одночасно з ОК Правове регулювання соціальної роботи передують ОК Соціальна робота з окремими категоріями клієнтів, що слугуватиме основою для ОК Соціальна робота в громаді. Разом з тим, на думку ЕГ вивчення таких базових ОК, як Теорія соціальної роботи (4 семестр) та Етика соціальної роботи (8 семестр) доцільно починати раніше. Варто зазначити, що посиленню ПРН сприяють і ВК, викладання яких також обумовлено логічною послідовністю, н-д., відповідно НП, 2021: ОК Соціальна робота з окремими категоріями клієнтів посилюється ВК Соціальна робота з людьми з особливими потребами або ВК Соціальна робота з біженцями та ВПО; ВК Соціальна педагогіка передують ВК Соціальна робота з сім'єю, дітьми та молоддю або ВК Соціальна робота з дітьми-сиротами та позбавленими батьківського піклування.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Відповідно до Стандарту та ОП, зміст підготовки фахівців спрямований на розв'язання ними складних спеціалізованих задач та прикладних проблем соціальної сфери, у тому числі управління соціальними процесами та процесами, що мають місце в індивідуальному розвитку особистості, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю умов. Реалізація ОП передбачає оволодіння здобувачами поняттями, концепціями та методами підтримання і надання кваліфікованої допомоги особам, групам людей, громадам з метою розширення або відновлення їхньої здатності до соціального функціонування, реалізації громадянських прав та ін. Так, зміст ОП реалізується через: 1) засвоєння основних теорій та концепцій, цінностей соціальної роботи (ЗК2, ЗК4; ФК1, ФК9, ФК12; ПРН3, ПРН5, ПРН21 та ін.); 2) оволодіння навичками ділових комунікацій та науково-дослідницької, науково-прикладної діяльності (ЗК3; ФК5, ФК6, ФК7, ФК8; ПРН2, ПРН9, ПРН24 та ін.); 3) набуття умінь практичного вирішення соціальних проблем через їх аналіз, діагностику, розробку моделей розв'язання та їх профілактики (ЗК5, ЗК9; ФК2, ФК, ФК12, ФК13, ФК18; ПРН5, ПРН7, ПРН11, ПРН14, ПРН23, ПРН29 та ін.); 4) розуміння значення соціального партнерства та налагодження конструктивного

професійного співробітництва (ЗК3, ЗК7; ФК3, ФК14, ФК16, ФК17; ПРН8, ПРН12, ПРН18 та ін.). Дисципліни вільного вибору посилюють формування фахових компетентностей та відповідають предметній області спеціальності 231 Соціальна робота, н-д.: Фандрайзинг у соціальній роботі, Соціальна робота з потерпілими від насильства, Соціальна робота з національними меншинами, Адвокація в соціальній роботі, Соціальна робота з сім'єю, дітьми та молоддю, Соціальна робота з дітьми-сиротами та позбавленими батьківського піклування, Соціальна робота з людьми з особливими потребами, Соціальна робота з біженцями та ВПО, Соціальна робота з людьми, схильними до девіантної поведінки, Соціальна робота з людьми похилого віку, Соціальна робота з узалежненими та ін.. ЕГ встановлено, що забезпеченню відповідності змісту ОП предметній області спеціальності 231 Соціальна робота сприяє конструктивна співпраця з роботодавцями, врахування їхнього безпосереднього досвіду професійної діяльності та, як наслідок, актуальних запитів професіоналізації соціальної сфери. Так, на фокус-групі з роботодавцями Мельничук О. зазначила ініціювання введення ОК «Соціальна робота з потерпілими від насильства» (НП, 2021). Наголошення на актуальних соціальних проблемах та врахування їх у зміст ОП зазначили й роботодавці Костянець О. та Кузнев С. Отже, зміст ОП «Соціальна робота» відповідає предметній області спеціальності 231 Соціальна робота та реалізується з врахуванням актуальних змін у суспільстві та соціальній сфері завдяки конструктивній співпраці з професіоналами-практиками в галузі.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В УжНУ процес формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача означено у Положеннях: про індивідуальний навчальний план здобувача <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22965>, про організацію освітнього процесу <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>, про навчання студентів за індивідуальним навчальним графіком <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20152>, про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>. Вибіркова складова НП забезпечує можливість здобувачу поглибити професійні знання у межах обраної освітньої програми, становить 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС (60 кредитів з 240). Н-д.: ВК «Соціальна робота з потерпілими від насильства», «Соціальна робота з національними меншинами», «Соціальна робота з сім'єю, дітьми та молоддю», «Соціальна робота з людьми похилого віку», «Соціальна робота з людьми з особливими потребами» дійсно розширюють компетентності, здобуті в ОК «Соціальна робота з окремими категоріями клієнтів». Анотації вибіркового навчальних дисциплін є у вільному доступі на сайті факультету <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/37476>, робочі програми ВК <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/41173> З анотаціями ознайомлюються здобувачі упродовж січня-лютого, запис на вивчення ВК до 15 березня. Вибір здобувачів враховується при формуванні робочих навчальних планів та вносяться записи про ВК в індивідуальні навчальні плани здобувачів. ЕГ підтверджує наявність відомостей про обрані ВК у наданих на запит робочих навчальних планах та індивідуальних навчальних планах здобувачів. Проте, у НП, 2021 вказано конкретні ВК, з яких може вибрати здобувач. ЕГ вважає, що доцільніше було б у НП лише передбачити наявність кредитів для ВК з конкретизацією каталогу. ЕГ відмітила, що у Проекті ОП, 2022 частково дотримано такого підходу: для дисциплін вільного вибору з загальноуніверситетського каталогу передбачено кредити й форми контролю, однак все ще залишено орієнтовний перелік дисциплін, які спрямовані на формування фахових компетентностей 01031708_pr_231bak_sots_rob.docx (live.com). На фокус-групі зі здобувачами підкреслили умови для розвитку індивідуальної освітньої траєкторії Клементьєва В. (ознайомлення з силабусами, вибір теми курсової з пропонованого переліку, можливість пропонувати власну тему), Прохненко К. (вибір теми каліф. роботи, можливість її редагування чи пропозиція власної теми, наявність силабусів і робочих програм на сайті для ознайомлення зі змістом ВК), Пасевич І. (на основі участі у міжн. проєкті запропонувала форми роботи на заняттях; наголосила на можливості вибору бази практики), Голубка М. (студентка заочної форми навчання та мати-вихователька ДБСТ) підкреслила значення вибору бази практики та ВК. Про реальні можливості індивідуального вибору зазначили і випускники ОП: Неймет О., Морданинець Л.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів в УжНУ регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>, Положенням про практику студентів» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>. ОП та НП передбачено 4 види практик: ознайомча (3 кр.), психолого-педагогічна (4,5 кр.), практика зі спеціальності (7,5 кр.), науково-дослідна (9 кр.). Ознайомча практика спрямована на формування компетентностей здобувача (ЗК1-5, ЗК7, ЗК9, ФК2, ФК4, ФК7, ФК12, ФК13, ФК16 та ПРН3, ПРН12, ПРН18, ПРН21, ПРН22, ПРН29. Психолого-педагогічна - (ЗК1-2, ЗК4-7, ЗК9, ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК7-9, ФК12, ФК13, ФК18 та ПРН3, ПРН 10, ПРН13, ПРН14, ПРН17-23, ПРН29. Практика зі спеціальності - ЗК1-7, ЗК9, ФК1-4, ФК7-9, ФК12, ФК13, ФК15, ФК16, ФК18 та ПРН3, ПРН11, ПРН13, ПРН14, ПРН16-24, ПРН29. Науково-дослідна формує ЗК1, ЗК2, ЗК4-7, ЗК9, ФК1-5, ФК7-9, ФК13-18 та ПРН3, ПРН7, ПРН9, ПРН15, ПРН22-24, ПРН29. Метою ознайомчої навчальної практики є сформувати світогляд на рівні початкових знань про соціальну сферу, соціальні проблеми, соціальні процеси в суспільстві та форми допомоги різним категоріям клієнтів. Метою психолого-педагогічної навчальної практики є через набуття досвіду роботи в команді фахівців та контактів з клієнтами поглибити знання про структуру діяльності соціальних закладів, максимально наблизити студентів до соціальної реальності, умов роботи установ різного спрямування. Метою практики зі спеціальності (виробничої) є розвивати вміння використовувати методи і технології соціальної роботи в процесі безпосередньої практики, адаптувати студентів до

самостійної роботи з клієнтами Метою науково-дослідної (виробничої) практики є надання можливості проявити ініціативу, здібності майбутніх спеціалістів, спробувати самостійно вести роботу по обраній спеціальності. У формулюванні завдань практики враховуються останні тенденції розвитку соціальної сфери в регіоні. Так, індивідуальним завданням ознайомчої практики є опис діяльності установи за схемою: суб'єкти – управління – мета, функції, ресурси – зміст – об'єкти, під час психолого-педагогічної практики здобувач повинен схарактеризувати види і зміст діяльності закладу, суб'єкти і об'єкти діяльності, основні функції та засоби, що відобразить основні тенденції соціального обслуговування у регіоні. Результатом науково-дослідної практики є підготовка соціального проекту з пропозиціями перспективного розвитку конкретного напрямку соціальної роботи на основі аналізу діяльності закладу. В основу проекту має бути поставлена значима для окремої спільноти, групи людей або окремих індивідів соціальна проблема, тобто буде враховано актуальну соціальну ситуацію та останні тенденції сфери професійної соціальної роботи. Позитивно, що 53,8% опитаних респондентів оцінює якість проведення практичної підготовки найвищим балом, а 7,7% – найнижчим. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41418>.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає широкий спектр форм і методів освітньої діяльності: обговорення, презентація, навчальна дискусія, інтерактивні методики, лекція-круглий стіл, кейс-метод, проектна діяльність, робота в малих групах, тренінг та ін., що сприяє набуттю здобувачами соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям, зокрема, ЗК3,ЗК7,ФК10,ФК16,ФК17,ПРН6,ПРН17,ПРН18. ЕГ відмітила як позитив створення на ОП умов для розвитку комунікації іноземною мовою, так ОК Іноземна мова (6 кр.) доповнюється ОК Професійне ділове іншомовне спілкування (12 кр.). Навички успішної комунікації формуються на ОК Соціальна психологія, ОК Спілкування в соціальній роботі, ОК Етика соціальної роботи, ОК Індивідуальна соціальна робота, під час практик різного виду; організаторські та лідерські якості – ОК Основи волонтерської діяльності, ВК Менеджмент соціальної роботи, ВК Супервізія в соціальній роботі. За результатами опитування здобувачів найбільш популярним методом навчання є лекції (92,3%), ІНДЗ(76,9%), аналіз ситуації (69,2%), дискусії (53,8%), есе та ігрові ситуації (30,8%), тренінги (23,1%), «круглий стіл» та «мозкові атаки» (7,7%) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41418>. ЕГ здивувало пріоритет лекцій, однак на фокус-групі НПП Попович А. поінформувала, що зазвичай лекції мають інтерактивний характер, що сприяє формуванню soft skills. Можливість дискусії, презентації власної думки, вияву організаторських та лідерських здібностей на лекційному занятті підтвердив і випускник Кацьора О. На створенні можливостей на ОП для розвитку soft skills наголосили випускники Неймет О. (керувати часом, встановлювати контакти) та Симулик В. (стресостійкість, навички врегулювання конфліктів); здобувачі Клементьєва В. (ІТ-грамотність, лідерство, team-підтримка), Пасєвич І. (комунікативні навички, презентація власної позиції). Це ж підтверджують результати опитувань <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/37476>. На ОП створюються умови для набуття soft skill, н-д.: організація та проведення онлайн-тренінгів до Дня кар'єри ЄС у 2021р. («Конфлікти: сутність, типи, етапи та способи управління», «Кар'єрна траєкторія: як написати власний сценарій професійного розвитку», «Міжнародна студентська мобільність: як це працює в УжНУ», «Мистецтво щоденної дипломатії» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/studenti-sotsiologiji-ta-sotsialnoji-roboti-do-dnya-karyeri.htm>. Успішному формуванню «м'яких навичок» сприяє ОК «Основи волонтерської діяльності» та реальна волонтерська активність здобувачів, зокрема у процесі реалізації проектів (випускники Боринська-Бігарі М., Кацьора О., Симулик В.; здобувачі Пасєвич І. у проекті «Норвегія-Україна (NUPASS)» робота з військовослужбовцями та членами їх сімей, Прохненко І. у проектах ГО «Благо» - робота з дітьми ромської національності). Активну волонтерську діяльність здобувачів ОП відзначила і Меленганич Г., керівник Центру зі сталого розвитку.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На фокус-групах (гарант ОП, академічний персонал) встановлено орієнтир розробників ОП (2021) на врахування вимог професійного стандарту «Фахівець із соціальної роботи», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.06.2020 року № 1179. ЕГ досліджено можливості формування загальних компетентностей та трудових функцій, визначених професійним стандартом. Наприклад, Z9 (здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, управляти різнобічною комунікацією, попереджати та розв'язувати конфлікти) забезпечується через викладання низки ОК: Ділова українська мова (Тема 2. Основи культури української мови; Тема 4. Спілкування як інструмент професійної діяльності), Основи педагогіки і психології в соціальній роботі (Тема 8. Спілкування; Тема 17. Емоційно-вольова сфера), Конфліктологія (Тема 3. Конфлікт і особистість; Тема 8. Основи управління конфліктами), Соціальна психологія (Тема 3. Спілкування як соціально-психологічне явище; Тема 10. Проблема групової згуртованості.), Соціальна робота з окремими категоріями клієнтів (Тема 15: Ведення випадку («кейс-менеджмент») у соціальній роботі з клієнтами з хронічними захворюваннями), Практикум з соціальної роботи (Тема 2. Моральні якості та етикет соціального працівника; Тема 7. Навчання та розвиток супервізії соціальної роботи), Спілкування в соціальній роботі (Тема 2. Спілкування як обмін інформацією (комунікативна сторона спілкування); Тема 5. Ділові та неділові види спілкування), Етика соціальної роботи (Тема 10. Моральна культура спілкування і етикет соціального працівника. Тема 12. Етика партнерських взаємовідносин соціальних працівників у сфері обслуговування населення.) Для прикладу: готовність здобувача до реалізації трудової функції Г (планування соціальної роботи, надання соціальних послуг, соціальної допомоги, визначення методів соціальної роботи...) реалізується через ОК: Медико-соціальні основи здоров'я (Тема 4. Зміст діяльності, зв'язки та межі компетенції установ та закладів соціального захисту, соціальних служб, медичних установ, інших організацій. Тема 6. Зміст і методи проведення санітарно-просвітницької роботи.), Практикум з

соціальної роботи (Тема 3. Соціальне моделювання та прогнозування у роботі соціального працівника. Тема 4. Зміст і структура роботи соціального працівника з індивідуальним випадком), Індивідуальна соціальна робота (Тема 6. Основні методи індивідуальної соціальної роботи. Тема 10. Процедури і техніки взаємодії з клієнтом в процесі індивідуальної соціальної роботи), Групова соціальна робота (Тема 6. Організація групової соціальної роботи. Тема 8. Основні методи роботи в групі), Основи реабілітаційної роботи (Тема 4. Методологічна основа соціально-реабілітаційної діяльності та сучасні підходи її організації. Тема 5. Форми і методи комплексу соціальних, психологічних, медичних заходів соціальної реабілітації.), Основи волонтерської діяльності (Тема 10. Розробка та реалізація волонтерського проекту.) та ін.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП «Соціальна робота» (2021) та окремих освітніх компонентів унормовується Положенням про організацію освітнього процесу в ДНВЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> та складає 240 кредитів ЄКТС. Нормативна кількість залікових одиниць на навчальний рік за денною формою здобуття вищої освіти становить 60 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг годин з навчальної дисципліни включає час на проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, самостійної роботи. Навчальні дисципліни та практики заплановані в обсязі 3-х і більше кредитів ЄКТС, а їх кількість на навчальний рік не перевищує 16. Сумарна кількість іспитів і заліків за семестр не перевищує 8. Кількість годин аудиторних занять у розрізі навчальних дисциплін становить (у відсотках до загального обсягу навчального часу) для денної форми здобуття вищої освіти: від 33 до 50 відсотків. Для проведення кожної з форм атестації (атестаційний екзамєн, захист кваліфікаційної роботи) здобувачів вищої освіти у графіку освітнього процесу виділяється 1 тиждень (1,5 кредита ЄКТС). Для виконання кваліфікаційної роботи відведено 4 тижні. Тижневе аудиторне навантаження, загалом, складає від 24 до 27 годин. Разом з тим, ЕГ встановлено необхідність внесення змін у робочі навчальні плани. Так, у наданому на запит ЕГ робочому навчальному плані на 2021-2022 н.р. для здобувачів III курсу (вступ 2019 р.) ОП «Соціальна робота» середнє тижневе навантаження на II семестр складає 28,7 год. При цьому є реальна можливість перерозподілити тижневе навантаження, адже у I семестрі воно складає 24,2 год. На основі аналізу навчального плану 2021 р. теж виявлено певні суперечності: не вказано тижневий розподіл годин для ОК 1.2.5 «Зайнятість населення та її регулювання», однак, з огляду 44 аудиторних годин та 11 тижнів у 8 семестрі, цей розподіл складатиме 4 год. Тоді, тижневе навантаження здобувача у 8 семестрі з вивчення ОК 1.2.1 (5 год.), 1.2.5. (4 год.), 1.2.18 (5 год.), 1.2.22 (4 год.), ВК 2.2.2 (5 год.), ВК 2.2.7 (5 год) складатиме 28 год., що суперечить чинному Положенню про організацію освітнього процесу в ДНВЗ «УжНУ». У 7 семестрі тижневе навантаження 25 год., тобто є реальна можливість розвантажити 8 семестр (НП, 2021). На жаль, при опитуванні здобувачів та випускників ОП «Соціальна робота» не було питання щодо фактичного їхнього навантаження, вивчення їхньої позиції щодо розподілу годин на аудиторні та самостійної роботи. ЕГ звернула увагу, що у 7 семестрі заплановано курсову роботу, а по завершенню 4 курсу здобувачі повинні захистити і кваліфікаційну роботу. На фокус-групі зі здобувачами було з'ясовано, що таке навантаження досить складно виконати. Разом з тим, Прохненко К. (4 курс) зазначила, що завдання науково-дослідної практики узгоджено з виконанням курсової роботи та дослідженнями, необхідним для кваліфікаційної роботи, що дещо полегшує навантаження. На такому ж підході наголосив і гарант ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП «Соціальна робота» підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється, однак впроваджуються окремі елементи зазначеної форми. В УжНУ дотримуються поглядів, що головна особливість дуальної (подвійної) вищої освіти (DHE) - це унікальне поєднання теорії та практики, що сприятиме отриманню як передових академічних знань і навичок, так і практичного досвіду, пов'язаного безпосередньо з професійною діяльністю. У дуальній системі навчання якісно змінюється і зростає роль роботодавців: установи та організації соціальної сфери формують запит ФСН і кафедри соціології та соціальної роботи на фахівців соціальної сфери, роботодавці беруть участь у обговоренні ОП «Соціальна робота», здобувачі проходять практику на базі 67 установ соціального спрямування у регіоні, тим самим забезпечуючи узгодженість між потребами професійної соціальної роботи та базовою підготовкою здобувачів з метою досягнення соціальної інтеграції. ЕГ високо оцінила безпосередню участь здобувачів ОП «Соціальна робота» у виконанні замовлень на професійні послуги від територіальних громад (складання соціального паспорту громади), що є елементом дуальної освіти: набуття професійних умінь під час виконання виробничих завдань.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОП відповідає Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня та локальним документам УжНУ. ОП чітко структурована, ОК є

взаємопов'язаними, обов'язкові освітні компоненти забезпечують програмні результати, досягнення яких посилюється завдяки дисциплінам вільного вибору здобувача. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 231 Соціальна робота та реалізується з врахуванням актуальних змін у суспільстві та соціальній сфері завдяки конструктивній співпраці з професіоналами-практиками в галузі. Інструментами формування індивідуальної освітньої траєкторії виступають вибір форми навчання, можливість навчання за індивідуальним графіком, вибір дисциплін варіативного циклу, вибір тем курсових та кваліфікаційної роботи, бази практики та ін.. На ОП передбачена системна та багатоаспектна практична підготовка упродовж усього терміну навчання. Завдання кожного виду практики сформульовані з урахуванням особливостей соціальної сфери в регіоні. Успішному формуванню soft skills сприяють ОК, позанавчальні заходи, участь здобувачів у програмах волонтерської ініціативи, залучення студентів до діяльності структурних підрозділів, н-д: Центр сталого розвитку та ін.. Простежується відповідність ОП професійному стандарту. Безпосередня участь здобувачів ОП «Соціальна робота» у виконанні замовлень на професійні послуги від територіальних громад (складання соціального паспорту громади).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Нерівномірний розподіл тижневого навантаження по семестрах. Поєднання на 4 курсі курсової роботи, науково-дослідної практики та випускної кваліфікаційної роботи, що створює умови перенавантаження здобувача. Рекомендації: Переглянути - розподіл годин на тиждень за семестрами з метою вирівнювання тижневого навантаження здобувача; - послідовність викладання окремих ОК (запланувати раніше "Теорія соціальної роботи", "Етика соціальної роботи"); - доцільність виконання курсової роботи на випускному курсі, зважаючи на необхідність зосередження уваги здобувача на виконанні випускної кваліфікаційної роботи як елемента державної атестації.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи сильні та слабкі сторони ОП «Соціальна робота» за критерієм 2, вважаємо, що рівень відповідності даному критерію – «В», оскільки виявлені недоліки не є критичними.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Набір на ОП «Соціальна робота» (2021) здійснювався відповідно до Правил прийому до ДВНЗ "УжНУ" у 2021 році <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/295>, які були розроблені згідно з Умовами прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2021 році <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28678>. Згідно Правил прийому, у 2021 році для здобуття вищої освіти ступеня бакалавра приймалися особи, які здобули повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь молодшого бакалавра. Інформація про правила прийому на навчання та вимоги до вступників на навчання за ОП містяться на офіційному веб-сайті УжНУ - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/about>; сформована рубрика «Абітурієнту», у якій розміщено відомості щодо здійснення освітньої діяльності (ліцензію), сертифікати про акредитацію спеціальностей (освітніх програм); Умови прийому до закладів вищої освіти у 2022 році; Правила прийому до ДВНЗ "УжНУ" у 2022 році. Зацікавлені особи можуть отримати детальну інформацію про особливості вступу (програми випробувань, етапи вступної кампанії, необхідні документи, порядок проведення конкурсу, тощо) для здобуття освітнього ступеня бакалавра (на основі повної загальної середньої освіти, на основі здобутого ОКР молодший спеціаліст). ЄГ встановлено, що Правила прийому до ДВНЗ "УжНУ" у 2022 році повністю відповідають Умовам прийому до закладів вищої освіти у 2022 році; Правила прийому затверджені рішенням Вченої ради УжНУ та введені в дію наказом ректора університету. ЄГ відмітила особливу увагу УжНУ до осіб, які завершила здобуття базової або повної загальної середньої освіти, місцем проживання яких є населений пункт, що знаходиться на території проведення антитерористичної операції (на період її проведення), території здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях (на період їх здійснення), території населених пунктів на лінії зіткнення та осіб, яка після 20 лютого 2014 року завершила здобуття базової або повної загальної середньої освіти в навчальному закладі на тимчасово окупованій території України та/або особа, яка проживає на тимчасово окупованій території і отримала свідоцтво про здобуття базової або повної загальної середньої освіти в інших адміністративно-територіальних одиницях України за екстернатною або дистанційною формою навчання, що відображується у діяльності Освітнього центру «Крим-Україна» ДВНЗ «УжНУ» та Освітнього центру «Донбас-Україна» ДВНЗ «УжНУ» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/o_centr

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому до ДНВЗ «УжНУ» у 2021 році для вступу на ОП «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня приймалися сертифікати УЦЯО з предметів: 1. Українська мова і література 2. Історія України 3. Іноземна мова або Географія або Математика або Хімія або Біологія або Фізика. У 2022 році, відповідно до Правил прийому до ДНВЗ «УжНУ» у 2022 році, перелік сертифікатів ЗНО дещо змінено: 1. Українська мова і література 2. Математика 3. Історія України або Географія або Іноземна мова або Хімія або Біологія або Фізика <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41311>, що повністю узгоджено з Умовами прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2022 році. Спеціальними умовами щодо участі в конкурсному відборі під час вступу на основі ОКР молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра є участь у конкурсному відборі за іспитами. Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 231 «Соціальна робота» (на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») передбачала з'ясування рівня теоретичних знань за спеціальністю 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота», охоплювала відомості щодо базових знань соціальної роботи, системи соціальних закладів і служб, історії соціальної роботи. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2157> Конкурсний бал обчислюється відповідно чітко прописаної формули (розділ VII. Конкурсний відбір, його організація та проведення).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюються низкою локальних документів: Положення про організацію освітнього процесу в ДНВЗ «УжНУ», згідно якого перезарахування та визнання результатів навчання здійснюються з використанням ЄКТС; у міжсесійний період; з освітніх компонент, вивчення яких передбачено навчальним планом у поточному семестрі; в межах обсягу навчальних дисциплін та інших освітніх компонентів, вивчення яких передбачено освітньою програмою <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> ; Положення про академічні відпустки, повторне навчання, порядок переведення, поновлення та відрахування студентів ДНВЗ «УжНУ», згідно якого перезарахування результатів раніше складених студентом заліків та екзаменів проводиться деканатом за умови ідентичної назви, обсягу навчальної дисципліни та форм підсумкового контролю, або ж вирішується деканом факультету на підставі заяви студента та з урахуванням пропозицій відповідних кафедр. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5953>; Положення про академічну мобільність студентів у ДНВЗ «УжНУ» акцентує увагу на різновиді мобільності (міжнародну та внутрішню, кредитну та ступеневу. Згідно Положення УжНУ може визнати еквівалентними та перезараховувати результати навчання здобувача у закладі – партнері). <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324> Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДНВЗ «УжНУ» декларує визнання результатів навчання ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, прийнятої у країні закладу вищої освіти-партнера; перезарахування кредитів відбувається на основі Договору про навчання та згідно з академічною довідкою або іншим завіреним відповідним чином документом про зараховані результати навчання в закладі вищої освіти-партнері; здійснюється на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків учасників освітнього процесу, завіреного в установленому порядку у закладі вищої освіти-партнері. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності проводиться шляхом зіставлення результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>. Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в ДНВЗ «УжНУ» декларує порядок визнання та перезарахування результатів навчання, порядок визначення академічного розходження, перезарахування результатів навчання та навчальних дисциплін <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875>. На ОП «Соціальна робота» випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не було. Загалом Правила чинних Положень є чіткі, зрозумілі, доступні.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в УжНУ регламентуються Положенням про порядок визнання у ДНВЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>. Визнання результатів, здобутих у неформальній освіті, дозволяється для ОК, які викладаються починаючи з II семестру. Результати мають відповідати ОП, запланованим ЗК, ФК та ПРН. Обсяг визнаних результатів, здобутих у неформальній освіті, повинен не перевищувати 10% загального обсягу кредитів ЄКТС освітньої програми. Відповідно до процедури визнання результатів, отриманих у

неформальній освіті, формується предметна комісія (гарант ОП та\або завідувач кафедри, НПП дисципліни, що пропонується до перезарахування здобутих у неформальній освіті результатів), яка розглядає надані здобувачем підтвердуючі документи та формує відповідні висновки. ЕГ встановлено наявність практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Наприклад, Пасевич І. брала участь у проекті «Україна-Норвегія» щодо соціальної адаптації військовослужбовців та членів їх сімей; на фокус-групі здобувачка поінформувала, що за результатами успішної реалізації освітньої складової проекту у відповідь на заяву здобувачки та за результатами роботи предметної комісії було зараховано ОК «Соціальне проектування». Викладачі заохочують здобувачів до здобуття неформальної освіти, інформують про можливості (наголосила здобувачка Клементьєва В.). Проте, ні в анотаціях ОК, ні в робочих програмах можливості зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не відображені. Загалом, процедура визнання ПРН, отриманих у неформальній освіті, є врегульована, прозора й доступна для здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти ОП «Соціальна робота».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Доступність, чіткість та зрозумілість правил прийому на ОП, відсутність ознак дискримінації. Діяльність освітніх центрів «Крим-Україна» ДВНЗ «УжНУ» та «Донбас-Україна» ДВНЗ «УжНУ» для підтримки осіб, постраждалих від Російської агресії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Правила і можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не відображені в навчально-методичному забезпеченні навчальних дисциплін освітньої програми. Рекомендації: Інформувати здобувачів про правила і можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в межах окремих навчальних дисциплін та відображати цю інформацію в анотаціях/робочих програмах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання. Висловлені зауваження мають рекомендаційний характер, недоліки не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Студентоцентризований підхід є одним із принципів професійної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня на ОП «Соціальна робота». Він реалізується як через можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів (навчання за індивідуальним графіком, вибір форми навчання, вибіркових ОК, баз практики, тематики курсових і кваліфікаційної роботи та їх наукового керівника), так і через форми і методи навчання і викладання на ОП. За результатами зустрічі з НПП було встановлено, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Під час написання курсової та кваліфікаційної робіт здобувачі мають право обирати самостійного теми досліджень. Студенти і випускники ОП підтвердили, що викладачі не обмежують їхні інтереси, спонукають до пошуку інноваційних рішень. Вибір форм та методів навчання і викладання здійснюється згідно специфіки ОП. Опитування (<https://usnd.to/L9L8>) показало, що найпоширенішими методами і формами викладання на ОП є: лекції (92,3%), ІНДЗ (76,9%), аналіз ситуації (69,2%), дискусії (53,8%), есе та ігрові ситуації (30,8%), тренінги (23,1%), «круглий стіл» й «мозкові атаки» (7,7%). Зазначені у відомостях про самоаналіз методи дійсно використовуються у навчальному процесі. НПП і здобувачі неодноразово зазначали, що перевага надається лекціям з елементами інтерактивних вправ. На фокус-групах здобувачі та НПП зазначили, що заняття проводяться з використанням мультимедійних технологій, ІКТ, кейс-стаді. Жиленко Р.В., гарант ОП, продемонстрував ЕГ платформу е-навчання Moodle, де розміщено навчально-методичне забезпечення до курсів, в т.ч. конспекти лекцій, рекомендована література, модульні контрольні роботи. Він зазначив, що

викладач самостійно вирішує необхідність розміщення на цій платформі семінарських, лабораторних і практичних робіт. Ці види робіт проходять здебільшого з використанням доречних продуктів Google. Під час зустрічі зі здобувачами вони підтвердили ЕГ інформацію стосовно наявності навчально-методичного забезпечення - платформи е-навчання Moodle. Також вони дали позитивну оцінку їй та зазначали, що користуються нею при підготовці до занять. Однак ЕГ хоче зазначити, що на зустрічі з випускниками і роботодавцями було зафіксовано побажання переглянути ОП в сторону збільшення практичних завдань за дисциплінами. Також воно зафіксоване у результатах опитування здобувачів ОП. Академічна свобода НПП забезпечується правом індивідуально визначати теоретико-методологічні підходи до викладання освітніх компонентів, наповнювати зміст робочих програм, вільно обирати методи, форми, технології і засоби викладання. Отже, можна зробити висновок, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання та відповідають вимогам студентоцентрованого підходу й принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. У розмові з ЕГ НПП зазначали, що на першому занятті інформують студентів стосовно цілей та змісту навчання, критеріїв оцінювання. Під час зустрічі зі здобувачами цей факт був підтверджений. Також вони зазначили, що уся інформація стосовно змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання знаходиться на сайті Інфо-центру (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/37476>) і у відповідному ЕНК на платформі Moodle. Студенти схвально додали, що НПП оприлюднюють детальну інформацію та конкретизують види робіт, за якими набираються бали поточного семестрового контролю, вказують критерії нарахування балів. Таким чином, можна стверджувати, що учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до її цілей різними шляхами. Під час зустрічі з гарантом та НПП було встановлено, що кафедра проводила Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт із спеціальності «Соціальна робота». Здобувачі щорічно беруть участь у ньому, де посідають призові місця (диплом I ступеня: Химич М.В. (2018), Симулик А.І. (2020)). Із 2016 по 2019 рр. здобувачі були учасниками II туру Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Соціальна робота» (Симулик В.М. (відзнака за кращий проєкт), Митровиці Х.Ф. (2016), Йозефік Л.І., Химич М.В. (2017), Ступак М.М. (2018), Маслякевич А.В. (2019)). Результати опитування (<https://usnd.to/L9L8>) засвідчили, що 67% здобувачів відповіли, що поки не займаються дослідницькою роботою. А здобувачі, які займаються дослідницькою роботою, беруть участь у науково-практичних семінарах (11%), роботі наукового гуртка (8%), публікують наукові статті (10%) та виступають на студентських наукових конференціях (4%). Навчальні дисципліни «Основи наукових досліджень», «Методи та організація соціальних досліджень» та ін. передбачають виконання пошукових і дослідницьких завдань. НПП зазначили, що на практичних заняттях студенти проводять самостійні дослідження, зокрема, із визначення рівня задоволення навчанням за ОП. Взірцевим є досвід залучення здобувачів до надання дослідницької підтримки ОТГ зі складання соціальних паспортів, що є її своєрідною формою дуальної освіти. Під час зустрічі з роботодавцями було зазначено, що вони долучають студентів до дослідницької роботи та запрошують їх до участі у своїх соціальних проєктах, волонтерських програмах. Отже, можна зробити висновок, що ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП за спеціальністю 231 «Соціальна робота».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

При оновленні змісту НМК НПП керуються Положеннями «Про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), «Про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>), «Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). На факультеті суспільних наук діє Науково-методична комісія для оперативного та ефективного виконання завдань організації навчально-методичної, науково-педагогічної та освітньо-виховної роботи. Гарант ОП, завідувач кафедри, НПП ОП підтвердили, що зміст ОК за ОП оновлюється щорічно. Востаннє такий перегляд відбувся 1 липня 2021р. (протокол №12). Оновлюючи зміст ОК, НПП використовують здобутки, одержані під час проходження стажувань в Україні та за кордоном, участі у конференціях, семінарах, тренінгах. НПП ОП є членами професійних асоціацій: Соціологічної Асоціації України (Варга Н.І., Джуган Р.І., Орос О.Б., Рюль В.О.); Асоціації соціальних працівників України (Бартош О.П., Жиленко Р.В., Козубовська І.В., Козубовський Р.В., Повідайчик О.С.). На зустрічі з роботодавцями ними підтверджено регулярні зустрічі НПП кафедри з фахівцями соціальних служб та неурядових

організацій із питань вдосконалення змісту ОП та окремих її ОК з урахуванням сучасних викликів у галузі соціальної роботи та інноваційних її практик.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО здійснюється у відповідності зі Стратегією інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>), Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>). УжНУ співпрацює зі 125 закордонними партнерами (<https://inlnk.ru/ХО3201>). На базі «УжНУ» створено Міжнародний консорціум університетів з 18 зарубіжних ЗВО. З 2015 р. ЗВО розпочинає міжнародний обмін студентів та викладачів в рамках програми Erasmus+. За ОП не встановлено практики академічної мобільності за програмою Еразмус+, хоча існує на другому (магістерському) рівні вищої освіти, а робота над розширенням такої програми на першій (бакалаврський) рівень триває. Серед міжнародних партнерів кафедри за ОП найпотужнішими є зв'язки Карловим університетом у Празі (Чеська Республіка), Поморською академією в Слупську (Польща), Університетом прикладних наук м. Дармштадт (Німеччина), Дебреценського університету (Угорщина), де за угодами відбуваються стажування, навчання та обміни між НПП та здобувачами. Наприклад: Туряниця Н.П. та Поковба Л.С. (Міжнародна літня школа студентів – соціальних працівників, Університет прикладних наук м. Дармштадт, Німеччина, 2018 р.); Горват К.М., Туряниця Н.П. (Університет Кодаї Яноша, м. Орошгаза, Угорщина, 2019 р.); Пасевич І.А. та Гірняк Я.В. (Семінар “Психодрама”, Університет прикладних наук м. Дармштадт, Німеччина, 2021 р.). Гарант ОП підкреслив, що на кафедрі щорічно проводяться наукові конференції за участі науковців із США. На відкритій зустрічі Козубовська І.В., підкреслила, що випускова кафедра у 1996 р. була створена у результаті співпраці із університетами Великобританії й Бельгії.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання та викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Учасники освітнього процесу мають доступ до освітньої програми, інформації щодо її цілей та змісту компонентів через сайт університету. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На момент проведення експертизи зафіксовано недостатнє дидактичне наповнення сервісу дистанційного навчання Moodle, що упроваджується ЗВО. Здобувачі та роботодавці висловили побажання збільшення кількості практичних занять в межах навчальних дисциплін за ОП. Рекомендації: завершити роботу з дидактичного наповнення платформи «Moodle»; переглянути розподіл аудиторних годин, збільшивши кількість практичних занять.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Констатовано загальну відповідність критерію щодо навчання і викладання за освітньою програмою. Виявлені недоліки стосуються активізації роботи щодо дидактичного наповнення платформи «Moodle», яка може бути проведена в короткі терміни, та необхідності перерозподілу аудиторних годин зі збільшенням частки практичних занять за ОП «Соціальна робота». Враховуючи, що за обома позиціями ЗВО вже здійснює роботу та вивчає думку стейкхолдерів, то висловлені зауваження не є критичними.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для

окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ЗВО регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) та Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсів) екзаменів і заліків в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>) та робочими програмами дисциплін. Зустріч з академічним персоналом засвідчила, що НПП доводять до відома студентів інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання на першому занятті з дисципліни. Вони дозволяють встановити результати навчання студентів, що фіксуються в Журналах обліку роботи академічних груп. На зустрічі зі здобувачами висловлена їхня позитивна оцінка щодо критеріїв та процедур оцінювання. Результати анкетування здобувачів вищої освіти засвідчили дотримання викладачами вимог щодо інформування про форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання. Здобувачі в цілому підтвердили об'єктивність та справедливність оцінювання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41418>), однак (за результатами опитування) досить високим є відсоток здобувачів, які «частково розуміють» порядок та критерії оцінювання знань (46%) та правила проведення контрольних заходів (39%). ЕК рекомендує оптимізувати інформування здобувачів щодо порядку та критеріїв оцінювання й правил проведення контрольних заходів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На основі аналізу НП і змісту ОП ЕГ встановлено, що форми атестації студентів відповідають вимогам стандарту вищої освіти. В ОП зазначено, що формою атестації є проведення атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. Було встановлено, що метою проведення атестаційного екзамену є оцінювання рівня набутих здобувачами необхідних компетентностей та оволодіння визначеними ПРН, які виявляються в знаннях, уміннях та навичках розв'язання складних професійних завдань, здатності вирішувати проблеми в галузі соціальної роботи, що передбачає застосування певних теорій, методів, моделей соціальної роботи, проведення досліджень, здійснення інноваційної діяльності тощо. Здобувачі та НПП зазначили, що інформацію про критерії оцінювання підсумкової атестації представлена у Програмі атестаційного екзамену (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41909>). Обов'язковим елементом кваліфікаційної роботи розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у соціальній сфері із застосуванням теорії і методів соціальної роботи. Кафедрою розроблені Методичні рекомендації для виконання наукових робіт (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41910>), що містять уніфіковані вимоги щодо структури та правил оформлення наукових робіт, підготовки та порядку їх захисту, рекомендовану тематику робіт, а також регулярно проводяться заходи з недопущення академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційні роботи здобувачів, за словами гаранта ОП на НПП, після захисту зберігаються на дисках. ЕК встановила, що ЗВО розглядає у найближчій перспективі оприлюднення кваліфікаційних робіт на офіційному сайті УжНУ (або репозиторії) відповідно до вимог стандарту вищої освіти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) визначено чіткі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для студентів, а також регламентовані процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. За словами студентів та НПП на зустрічах з ЕГ було зазначено, що конфліктних випадків за цією ОП не було, а наявні процедури задовольняють студентів (результати опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41418>) і вважаються об'єктивними. Здобувачами також зазначалося, що процедура оскарження результатів є реальною та цілком сталою, приклади практики оскарження оцінок за цією ОП відсутні. У рубриці «Інфо-центр» на сайті ЗВО для здобувачів подано інформацію про терміни та форми контрольних заходів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35461>). Як зауважили НПП, в умовах дистанційного навчання в період пандемії COVID-19 організація і проведення поточного та семестрового контролю можуть здійснюватися з використанням ІКТ.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Зустрічі з керівництвом ЗВО, НПП, здобувачами, випускниками, завідувачем бібліотеки дозволили констатувати, що у ЗВО побудовані ефективні політика та процедури щодо дотримання академічної доброчесності. Вони регулюються Положенням про академічну доброчесність <https://cutt.ly/WPIUqiv>). У ЗВО функціонує Комісія з питань академічної доброчесності та етики, яка є незалежним колегіальним органом, що діє з метою моніторингу дотримання членами університетської спільноти морально-етичних і правових норм, здійснює інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності (<https://cutt.ly/7PIY33z>). Для популяризації академічної доброчесності ЗВО співпрацює з проектом «Сприяння академічній доброчесності в Україні» (SAIUP) (<https://cutt.ly/KPIRZ2o>), а також став учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності» Американських рад з міжнародної освіти (<https://cutt.ly/LPIRHUW>). У їх межах відбулися просвітницькі заходи, опитування НПП та здобувачів (<https://cutt.ly/UPIDa1w>). У лютому 2021 р. в УжНУ проведено вебінар «Академічна доброчесність – запорука якійсній освіти» (<https://bit.ly/33oXLkM>), а ряд НПП ОП завершили е-курс «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» (Prometheus). Розділ, присвячений стандартам і процедурі дотримання академічної доброчесності, містять Методичні рекомендації із написання наукових робіт. При вивченні дисципліни «Основи наукових досліджень» розглядається питання академічної доброчесності. Окрім цього, його порушують наукові керівники, розпочинаючи співпрацю зі здобувачами. За результатами опитування, 62% здобувачів ознайомлені з правилами академічної доброчесності, а 38% - частково ознайомлені (<https://cutt.ly/wPIPoFC>). З метою унеможливлення плагіату здійснюється перевірка курсових та кваліфікаційних робіт на дотримання академічної доброчесності з використанням програми StrikePlagiarism. При прийнятті рішення про допуск наукової роботи до захисту використовується Шкала унікальності наукової роботи, затверджена Вченою радою факультету суспільних наук: 70-100% унікальності – допуск до захисту; 50-69% унікальності – робота потребує доопрацювання; менше 50% унікальності – робота відхиляється. На ф-ті суспільних наук діє комісія із запобігання академічного плагіату при виконанні кваліфікаційних робіт бакалаврів (<https://cutt.ly/1PIGF9i>) Також ЗВО керується Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/tPIUeSs>), що сприяє попередженню конфліктних ситуацій у дослідницькій сфері. У випадку порушення правил академічної доброчесності до НПП та здобувачів вищої освіти ЗВО застосовуються заходи юридичної відповідальності відповідно до вимог законодавства України, Статуту ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/MPIG1vf>), Положення про академічну доброчесність (<https://cutt.ly/WPIUqiv>), Етичного кодексу ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/tPIUeSs>). Під час зустрічі з менеджментом НПП та здобувачами була надана інформація, що на цій ОП не було випадків конфліктних ситуацій та порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти; розроблений механізм проведення й оцінювання контрольних заходів; практика регулярних анонімних опитувань здобувачів вищої освіти щодо порушень академічної доброчесності; загальноуніверситетське опитування з метою перевірки реального стану практик та політики щодо академічної доброчесності у ЗВО; наявність культури академічної доброчесності у ЗВО; застосування освітньої платформи Moodle в організації навчального процесу; об'єктивність оцінювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Часткове розуміння вагомим відсотком здобувачів вищої освіти (за результатами опитування) порядку та критеріїв оцінювання й правил проведення контрольних заходів. Рекомендації: оптимізувати інформування здобувачів щодо порядку та критеріїв оцінювання й правил проведення контрольних заходів..

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також із врахуванням наявних слабких сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1, 5.3.,5.4. та зауваження за підкритерієм 5.1. Отже, можна зробити висновок, що, виявлені недоліки є не критичними.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів

навчання.

Експертна група ознайомила з списком публікацій, зробила аналіз табл. 2, в якій зазначено участь викладачів в конференціях, стажуваннях щодо підвищення їхньої академічної кваліфікації та відповідності тим дисциплінам, які вони викладають на ОП. Надана інформація засвідчила належний рівень кваліфікації викладачів та їхню відповідність дисциплінам, які вони викладають. Заслужує на позитивний відгук висока активність більшості НПП за напрямом 231 Соціальна робота. За результатами зустрічей з гарантом ОП, НПП та відкритої зустрічі, ЕГ відзначила, що за різні періоди викладачі ОП проходили підвищення кваліфікації у ЗВО Великої Британії, Бельгії, Болгарії, Данії, Канади, Німеччини, Польщі, Румунії, Словаччини. Так, у 2017 р. Варга Н.І. стажувалась в Університеті Матей Бела (Словаччина), а Бартош О.П. в Люблінському науково-технологічному парку (Польща) за участі Університету Марії Кюрі-Склодовської. У 2021 р. майже всі викладачі ОП пройшли міжнародні стажування (180 год, 6 кредитів), а саме: Джуган Р.І., Жиленко Р.В., Кацьора О.В., Левкулич В.В., Новосад К.Я., Повідайчик О.С., Орос О.Б. (Північний університетський центр у Бая-Маре (м. Бая-Маре, Румунія); Варга Н.І., Рюль В.О. (Університет фінансів, бізнесу та підприємництва (м. Софія, Болгарія); Чейпеш І.В. (International Historical Biographical Institute (Dubai-New York-Rome-Jerusalem-Beijing)). Значна частина викладачів ОП має практичний досвід в сфері соціальної роботи (<https://cutt.ly/vPI8CJC>) та бере участь в професійних об'єднаннях (члени Соціологічної Асоціації України: Варга Н.І., Джуган Р.І., Орос О.Б., Рюль В.О.; члени ГО «Асоціація соціальних працівників України»: Бартош О.П., Жиленко Р.В., Козубовська І.В., Козубовський Р.В., Повідайчик О.С. Викладачі Шандор Ф.Ф., Жиленко Р.В. беруть участь у тренінгах та семінарах щодо соціальної адаптації військовослужбовців, Попович А.М. - курсах із соціальної роботи із людьми, що мають хронічні захворювання та ін. Також у межах спільного проекту кафедри та обласного центру соціальних служб Шандор Ф.Ф. долучався до розроблення інтерактивної соціальної карти регіону (<https://www.facebook.com/kafedra.sociologii.uzhnu>). На базі кафедри реалізується проєкт «Норвегія-Україна в Закарпатті. Професійна адаптація. Інтеграція в державну систему» (NUPASS), що фінансується Королівством Норвегія. Проведений аналіз табл. 2, зустріч з НПП, аналіз відомостей про співробітників кафедри на її сайті (<https://cutt.ly/vPI8CJC>), аналіз публікацій у фахових та наукометричних виданнях дозволили зробити висновок, що академічна та професійна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір НПП здійснюється відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10570>). У процесі конкурсного добору претенденту може бути запропоновано попередньо провести пробні заняття в присутності працівників кафедри. Кандидатури претендентів обговорюються на засіданні кафедри в присутності претендентів на посаду. Конкурсний відбір у ЗВО проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії. Відбір на посаду НПП проводиться конкурсною комісією, рішення якої схвалюється на Вченій раді ДВНЗ «УжНУ», або факультету. Під час зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами Фалач І.В., начальником відділу кадрів, була надана інформація щодо вимог конкурсного відбору, а саме: рівень освіти викладачів, наявність наукового ступеня, що повинен відповідати профілю кафедри, вченого звання. Попереднє обговорення кандидатур претендентів на заміщення вакантних посад НПП здійснюється на засіданні кафедри. Наступним показником рівня професіоналізму слугують показники наукової і професійної активності викладачів та рейтинг науково-педагогічних працівників (відповідно до Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ»; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ЗВО налагоджено практику залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Так, у ЗВО діє Наглядова рада ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/FPI2moz>). На загальноуніверситетському рівні із залученням роботодавців проводяться «Дні кар'єри ЄС», «Ярмарки вакансій», «Дні відкритих дверей» зазначила під час зустрічі Бутурлак Т.О., директор Центру кар'єри УжНУ. З метою вдосконалення освітнього процесу кафедра проводить опитування роботодавців (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41300>). Під час зустрічей ЕК з викладачами, студентами та роботодавцями було отримано інформацію про залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема у вигляді гостьових лекцій, конференцій, семінарів, майстер-класів, тренінгів, вебінарів, супроводження процесу розроблення соціальних проєктів, ініціювання участі здобувачів вищої освіти в різноманітних соціальних акціях та волонтерських проєктах. Начальник Служби у справах дітей Закарпатської ОДА Якімеліна С.С. очолює екзамнаційну комісію за ОП. О. Мельничук, директор Закарпатського обласного центру соціально-психологічної допомоги, та Кацьора О., голова організації «Закарпатський відокремлений підрозділ ГО «Ліга соціальних працівників України» проводили експертизу ОП. Надав свій відгук на ОП Департамент соціальної політики Ужгородської міської ради. На зустрічі з роботодавцями свою участь у розробленні / перегляді ОП підтвердили: Костянець О.М., керівник ГО «Наше рідне Закарпаття» (пропозиція щодо введення дисципліни з соціального обслуговування учасників АТО/ООС, або ветеранів), Кузнев С.А., головний спеціаліст Відділу Міністерства у справах ветеранів України у Закарпатській області, випускник ОП (пропозиція щодо підготовки до роботи з ветеранами та членами їхніх сімей), Якімеліна С.С., начальник Служби у справах дітей Закарпатської ОДА, з пропозицією посилити підготовку з соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленого батьківського піклування; Кацьора-Білавич А.І., начальник відділу підвищення професійних компетенцій надавачів соціальних

послуг Закарпатського обласного центру соціальних служб, з пропозицією посилити підготовку до роботи з дітьми, що постраждали від насильства, та кривдниками, а також надавали рекомендації щодо доцільності поглибленого вивчення стандартів надання соціальних послуг; Мельничук О.О., директор Закарпатського обласного центру соціально-психологічної допомоги, з пропозицією створення окремої дисципліни з роботи з постраждалими від домашнього насильства, випускниця ОП. Також роботодавці зазначили, що здобувачі не тільки проходять практику, а й влаштовуються на роботу в їхні організації.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ході зустрічей із адміністративним, викладацьким персоналом, роботодавцями та здобувачами підтвердилися дані, наведені у звіті самооцінки щодо залучення для проведення занять за ОП «Соціальна робота» представників роботодавців та провідних практиків, які працюють у різноманітних соціальних організаціях. До аудиторних занять за ОП «Соціальна робота» долучаються професіонали-практики, експерти галузі, роботодавці. НПП, здобувачі, випускники та роботодавці підтвердили наявність практики проведення гостьових лекцій. Якімеліна С.С., начальник Служби у справах дітей Закарпатської ОДА, зазначила, що вона та фахівці її організації періодично проводять відкриті лекції та беруть участь у навчальних заняттях за відповідною тематикою, що відповідає напрямку їхньої діяльності. Костянець О.М., керівник ГО «Наше рідне Закарпаття», також підкреслила, що неодноразово проводила гостьові лекції та інші заходи для здобувачів та НПП ОП. Фахівці Закарпатського обласного центру соціально-психологічної допомоги проводили вебінар «Ненасильницьке спілкування серед молоді» для здобувачів ОП (<https://bit.ly/3pWfXdH>), прочитали лекції для студентів чотирьох курсів ОП на теми домашнього насильства (<https://bit.ly/3qS563H>). І. Гречуха, спеціаліст відділу регіонального представництва в західних областях Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, представив здобувачам особливості національного законодавства щодо прав людини з акцентом на основні соціальні гарантії <https://bit.ly/3EWt22I>. М. Трофименко, заступник начальника Міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби у Львівській та Закарпатській областях, ознайомив студентів з особливостями процесу децентралізації та її впливом на розвиток соціальної роботи у громадах <https://bit.ly/3sZYvHr>. Програму раннього розвитку ромських дітей представила Е. Кулчар, директор ЗОБФ «Благо» <https://bit.ly/3pVrsSM>. Представник Ужгородського міського центру Соціальних Служб для сім'ї, дітей та молоді провів лекцію для студентів з курсу ОП <https://bit.ly/32OxICY>. Студенти ОП відвідали заняття з інклюзії осіб із порушенням зору, яке проводили експерти, випускники кафедри М. Сташина-Неймет та О. Неймет <https://bit.ly/3zgmYXb>. ЕГ вважає за потрібне відзначити практику гостьових лекцій від зарубіжних фахівців (Кіш Янош, Барт Ондраш, Хюше Ласло «Соціальна ексклюзія, психологічне підґрунтя та інклюзія як можливе вирішення проблеми» Дебреценський Університет, Угорщина (2018); Новак М. Соціальна робота в Африці. (Карлов Університет, Прага, Чеська Республіка (2018) (<https://cutt.ly/VPFUGux>) та ін. Здобувачами наголошено про високий рівень задоволеності викладання дисциплін, до забезпечення яких долучаються професіонали-практики та представники роботодавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, що регламентовано у Положенні про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>). Відповідно до нього основними видами підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників є: навчання за програмою підвищення кваліфікації (у т.ч. участь у семінарах тренінгах, практикумах, вебінарах, майстер-класах) і стажування. Діють угоди стажувань та міжнародної академічної мобільності (Карлів університет у Празі (Чеська Республіка), Поморська академія в Слупську (Польща), Університет прикладних наук м. Дармштадт (Німеччина), Дебреценський університет (Угорщина)). На ОП існує широка міжнародна співпраця, що сприяє професійному розвитку викладачів: - участь у міжнародних проєктах (Early Childhood Development Project for Roma Community in Transcarpathia GR-071121, 2021 р. (<https://cutt.ly/fPFfYQv>); Норвегія-Україна в Закарпатті. Професійна адаптація. Інтеграція в державну систему (NUPASS), що фінансується Королівством Норвегія (кафедра бере участь з травня 2017 р. (<https://cutt.ly/wPFfY1>)); - участь у наукових заходах (Жиленко Р.В. взяв участь у міжнародній конференції «Educational partnership in social work practice towards improving the lives of Ghanaian children: international perspectives of the nexus of developmental social work and socio-pedagogy» (Університет прикладних наук м. Дармштадт (Німеччина), Університет науки і технології ім. Кваме Нкрума (Гана), 30.11.2021 р. (<https://cutt.ly/nPFfGsn>)); підготовлена спільна колективна монографія з дослідниками з Університету прикладних наук м. Дармштадт (Німеччина) з проблем міграції (Migration and Refugees: Global Patterns and Local Contexts. New York: Nova Publishers Inc., 2019. 168 p.) (<https://cutt.ly/xPFfNDM>); проведена Міжнародна конференція «Актуальні проблеми психології, соціології, соціальної роботи та професійної підготовки фахівців (Eastern European Development Agency (EEDA), Európsky inštitút ďalšieho vzdelávania м. Подгайська, (Словаччина), Wyższa szkoła komunikacji i zarządzania (Польща), <https://cutt.ly/3PFOfkc>); - обміни досвідом (Вагра Н.І. прочитала лекції на кафедрі соціальної роботи (Університет Матея Бели, Словаччина, 2017 р. (<https://cutt.ly/TPFOE4I>)); Жиленко Р.В. провів курс лекцій «Соціальна політика і соціальна робота в Україні» (32 год.) для студентів департаменту соціальної роботи в Університеті прикладних наук м. Дармштадт (Німеччина), брав участь у засіданні ради департаменту з обговорення навчальних планів. На відкритій зустрічі підтверджено, що НПП кафедри враховують професійний досвід колег зарубіжних шкіл соціальної роботи, н-д.: Лезе Катрін Луїзе, Університет прикладних наук м. Дармштадт (Німеччина) та Кальче

Перрі, координатор академічних програм та розробки освітніх програм, Школа громадських зв'язків, Університет Конкордія, м. Монреаль, Квебек, Канада.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ході зустрічей із адміністративним, викладацьким персоналом ЕК отримала підтвердження того, що УжНУ стимулює розвиток викладацької майстерності і заохочує викладачів за фахові досягнення. Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників Університету передбачає матеріальні та моральні заохочення. Як наголосив Смоланка В.І., Ректор УжНУ, система стимулювання розвитку викладацької майстерності і заохочення за фахові досягнення передбачає стимулювання видавничої діяльності науково-педагогічних та наукових співробітників шляхом щоквартального преміювання авторських колективів за статті, які опубліковані в журналах, що входять до науково-метричної бази даних Scopus і Web of Science та мають імпаکت-фактор IF (Cite Score) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/pro-premiyuvannya-avtorskih-kolektiviv-za-publikatsiji-yaki-vklyu.htm>). На зустрічі з ЕК НПП ОП «Соціальна робота» (Д. Афанасьєв, О. Бартош, Н. Варга, О. Кацьора, І. Козубовська, Р. Козубовський, О. Орос, О. Повідайчик, А. Попович, Ф. Шандор) підтвердили факти отримання премій за подібні публікації. Також в ЗВО у межах системи забезпечення якості та для об'єктивного аналізу якості роботи НПП запроваджене щорічне визначення їх рейтингу відповідно до Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>). Переможці рейтингу також винагороджуються преміями. За високі рейтингові показники відзначалися наступні викладачі ОП «Соціальна робота»: К. Новосад (2019, 2020), О. Пічкара (2019), О. Повідайчик (2019), Ф. Шандор (2017, 2018), Р. Сопко (2017, 2018, 2020). За сумлінну працю, вагомі особисті досягнення у професійній діяльності, активну участь у підготовці фахівців викладачі кафедри нагороджуються грамотами й подяками ректора, відзнаками і грамотами Міністерства освіти і науки України. Також розвитку викладацької майстерності сприяють: опитування здобувачів «Дистанційне навчання очима студентів» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/45529>), зазначив під час зустрічі Куруца О.С., в.о. начальника Центру інформаційних технологій, а також опитування з метою оцінювання викладацької майстерності НПП, що проводиться по завершенню кожної дисципліни, як зазначив Жиленко Р.В., гарант ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП. Зразкова практика міжнародної співпраці: участь в різноманітних міжнародних проектах, семінарах і програмах, в міжнародних науково-практичних конференціях. Публікації в наукометричних і фахових журналах. Позитивна практика сприяння УжНУ професійному розвитку викладачів через забезпечення можливості їхньої участі у вітчизняних та іноземних програмах підвищення кваліфікації. Систематичне залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, а також професіоналів-практиків (у т.ч. закордонних), представників роботодавців до аудиторних занять. Прозорі процедури конкурсного добору викладачів дозволяють забезпечити належний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Дієва система морального й матеріального стимулювання професійного розвитку та вдосконалення викладацької майстерності у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на перераховані вище позитивні практики і сильні сторони, ОП за критерієм «Людські ресурси» та освітня діяльність за цією програмою є взірцевою, тому експертна група оцінює його за рівнем відповідності А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інфраструктура, обладнання, навчально-методичне та науково-методичне забезпечення за своєю кількістю та якістю є достатнім для досягнення визначених ОП цілей та ПРН. Під час зустрічей із гарантом ОП (Р.В. Жиленко) та провідного інженера технічних засобів навчання (С.І.Тополянський), ЕГ було продемонстровано наявні у закладі матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення за допомогою відеозапису. Під час зустрічі зі здобувачами було підтверджено наявність необхідного обладнання для здобувачів даної ОП (наукова бібліотека УжНУ (фонд - понад 1,5 млн. примірників) <http://www.lib.uzhnu.edu.ua> ; студмістечко <https://bit.ly/3qW9Rth> ; студентський центр дозвілля «Ювентус» <https://bit.ly/3qQf1qF> ; центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування <https://bit.ly/339ntcb> ; соціально-психологічна служба <https://bit.ly/34s6Nxq> ; медіацентр <https://bit.ly/3eTsFUg> ; Центр зі сталого розвитку https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-sust_dev (керівник Г.І.Мелеганіч), Центр гендерної освіти https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-gender_center/about (керівник М.М.Колодій), волонтеріат УжНУ <https://bit.ly/3qRv7jU> ; спортивно-оздоровчий комплекс з плавальним басейном тощо. Для забезпечення освітньої діяльності за ОП використовуються: наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету суспільних наук з необхідним програмним забезпеченням, мультимедійним обладнанням та відкритим доступом до мережі Інтернет. Здобувачі даної ОП вільно користуються корпоративною поштою (uzhnu.edu.ua) та системою дистанційного навчання Moodle <https://e-learn.uzhnu.edu.ua>. Також здобувачі (І.А.Пасєвич, студентка 3 курсу, денної форми, К.І. Прохненко, студентка 4 курсу та інш.) на онлайн зустрічі підтвердили, що мають доступ до навчально-методичного та методичного забезпечення дисциплін, яке розміщено в електронному репозитарії ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua> та на сайті кафедри <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/42746>, які постійно оновлюються. Під час зустрічі, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи - Ф.Ф.Шандор, зауважив, що дана кафедра має також власну бібліотеку, нараховує понад 8 тисяч примірників літератури (зарубіжної і вітчизняної). Діє міні-друкарня, у якій видано близько сотні публікацій. Під час огляду матеріально-технічної бази, члени ЕГ мали змогу ознайомитися більш докладно із системою Moodle на даній ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ДВНЗ «УжНУ» забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Представник Наукової бібліотеки Медведь М.М., розповіла, що учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до всіх інформаційних ресурсів, необхідних для навчальної, викладацької та наукової діяльності в межах ОП «Соціальна робота». Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти та викладачами, ЕГ було встановлено, що всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до користування всіма інформаційними ресурсами, необхідними для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП «Соціальна робота». Онлайн зустріч зі здобувачами вищої освіти різних курсів та форм навчання засвідчила високий рівень їх задоволення матеріально-технічним забезпеченням та послугами бібліотеки, а головне, що студенти задоволені психоемоційним кліматом та рівнем комунікації з НПП. Під час бесіди зі здобувачами також було встановлено, що вони задоволені, що мають можливість комфортного проживання у гуртожитку. Під час співбесіди, здобувачі (Е.В. Решко, В.М.Костик, Я.В. Гіряк, В.Ю.Клементьєва, І.А.Пасєвич, М.В.Голубка, К.І.Прохненко, В.П.Бабій) поділилися, що їхні потреби та інтереси щодо задоволеності умовами навчання в закладі задовольняються. Експертна група констатує про наявність достатнього рівня задоволеності здобувачів безпечністю освітнього середовища. Результати дослідження підкреслили важливість інституту академнаставництва для сприяння процесу навчання здобувачів <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41418>. Куратори відіграють важливу роль в організації культурного життя та дозвілля. Здобувачі ОП беруть участь у культурних заходах <https://bit.ly/3eTazSo>, екскурсіях (Любляна, Венеція <https://bit.ly/3EWlPrH>, Будапешт <https://bit.ly/3JtIED>), тощо.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Адміністрація ЗВО турбується про здобувачів та забезпечує безпечне освітнє середовище для їх життя та здоров'я. ЕГ було встановлено, що ЗВО забезпечує проведення освітнього, наукового і виховного процесу, враховуючи індивідуальні потреби та інтереси здобувачів. Задля безпеки в освітньому середовищі НПП і здобувачів освіти на початку кожного семестру проводиться інструктаж щодо правил техніки безпеки та пожежної безпеки. У корпусі ЗВО розміщено необхідне протипожежне обладнання, є дві студентські поліклініки (ЕГ мала змогу переконатися в цьому під час огляду МТБ). Правила внутрішнього розпорядку ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453> , Правила внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10134> , Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035> визначають систему організації роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності усіх учасників освітнього процесу щодо дотримання прав та норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки. Основний зміст роботи психолога зі здобувачами – про це розповіла провідний фахівець відділу соціально-психологічної служби – (С.В.Кулакова) полягає у проведенні опитувань щодо сприяння створенню умов для саморозвитку та самовиховання студентів, виконанню освітніх та виховних завдань. Відповідно створено соціально-психологічну службу, яка забезпечує

психолого-педагогічний аналіз і супровід освітнього процесу в ЗВО https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy. ЕГ констатує, що здобувачів даної ОП «Соціальна робота» інформують про те, куди і до кого вони можуть звернутися під час навчання у випадку порушення їх прав та інтересів. І цей підтверджено на фокус групах з менеджментом та НПП ДВНЗ «УжНУ», адже вони відкриті до спілкування та надають допомогу у вирішенні будь-яких питань, які виникають.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Результати співбесід із здобувачами, НПП, представниками студентського самоврядування, співробітниками ДВНЗ «УжНУ» свідчать про якісну взаємодію адміністрації закладу, факультету, кафедри та гаранта ОП із здобувачами. Освітня підтримка, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП забезпечуються ЗВО відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> та Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015–2025 роки» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>. Інформаційна підтримка здобувачів вищої освіти за ОП здійснюється через мережу Інтернет (телеграм-канал) та створення груп у додатку Viber. Функціонує веб-сайт університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/>), який має доступну інформацію, яка постійно оновлюється. На веб-сайті ЗВО в розділі «Студенту» є інформація щодо змісту ОП, зокрема: освітні програми, каталог вибіркових дисциплін, розклади занять, відкриті лекції, соціальна стипендія тощо). Організаційна підтримка здобувачів вищої освіти реалізується через діяльність структурних підрозділів (Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування <https://bit.ly/339ntcb>, Відділ міжнародних зв'язків <https://bit.ly/3J0cC8s>, Соціально-психологічна служба <https://bit.ly/34s6Nxq> тощо), Юридична клініка <https://bit.ly/3t3dMXF>, Студентська рада <https://bit.ly/3G11CCx> та створених механізмів, які забезпечують ефективну підтримку та комунікацію між здобувачами і НПП. У процесі надання підтримки здобувачам вищої освіти ЗВО активно впроваджує принцип «рівний рівному». Здобувачі ОП підтвердили, що освітню підтримку отримують, спілкуючись безпосередньо з НПП, гарантом, адміністрацією, завідувачем кафедри, органами студентського самоврядування. Електронні ресурси ЗВО (сайт університету, сторінки структурних підрозділів, репозитарій, система електронного навчання, корпоративна пошта) та їх змістове наповнення забезпечують повний доступ здобувачів до необхідної інформації. Соціальну підтримку здобувачі отримують через виплату стипендій, матеріальної допомоги тощо. Здобувачі вищої освіти підтвердили той факт, що опитування проводяться, за результатами аналізу отриманих даних вносяться зміни, – це підтвердила студентка (І.А.Пасевич), 3 рік навчання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановлено, що у ДВНЗ «УжНУ» створено достатні умови для всебічного та рівного доступу до отримання освітніх послуг для осіб з особливими освітніми потребами, враховуючи їх індивідуальні особливості, потреби та інтереси. Для адаптації та комфортного навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами є корпуси обладнані пандусами, кнопками виклику, працюють ліфти, звукові сигнали, тощо, (відповідно до вимог ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення»), комп'ютерний клас факультету суспільних наук обладнаний спеціальним програмним забезпеченням для осіб з вадами зору. Також в ЗВО передбачено можливість здійснення супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами відповідно Порядку супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035> з метою надання додаткової підтримки в освітньому процесі. Наразі на другому курсі ОП «Соціальна робота» навчається один здобувач із вадами зору. Кафедра соціології і соціальної роботи (Ф.Ф.Шандор завідувач та Ю.О.Остапеч, декан) підтвердив про наявний позитивний досвід надання освітніх послуг особам з особливими освітніми потребами, адже минулого року за іншими освітніми програмами на кафедрі було успішно атестовано двох здобувачів із вадами зору. Згадані здобувачі брали участь у проєктах кафедри, зокрема, із видання інформаційних довідників мовою Брайля. Експертна група у ході огляду матеріально-технічної бази ДВНЗ «УжНУ» у вигляді фотопрезентації констатує про наявність всіх необхідних умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час реалізації ОП «Соціальна робота» випадків урегулювання конфліктних ситуацій не зареєстровано. У ЗВО існує чітка і зрозуміла політика та процедура вирішення конфліктних ситуацій, що регулюється Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>, Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>, Антикорупційною програмою ДВНЗ «УжНУ» на 2021-2022 рр. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33404>. В межах ОП «Соціальна робота» діє Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, яка відповідає за поширення інформації про політику та процедури

врегулювання конфліктних ситуацій в університеті, надає інформаційну та консультативну підтримку керівництву структурних підрозділів щодо попередження конфліктних ситуацій, отримує і розглядає скарги у випадках виникнення конфліктних ситуацій. Під час зустрічей зі здобувачами та представниками студентського самоврядування, ЕГ переконалася, що подібних ситуацій у них не траплялось, проте у будь-якому випадку здобувачі завжди можуть подати скаргу до Комісії, залишити скаргу в скриньці довіри УжНУ - stop.kogup@uzhnu.edu.ua , на електронну пошту ректора - v.smolanka@gmail.com, електронну пошту Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції - vasily.stoyka@uzhnu.edu.ua. Під час проведення зустрічі зі студентами та органами студентського самоврядування, ЕГ не було встановлено факти дискримінації за гендерною чи етнічною приналежністю, а також не було встановлено фактів сексуального домагання до студентів з боку викладачів чи працівників ЗВО. Шелемба Я.В., в.о. голови Студентської ради УжНУ на відеоконференції зазначив, що органи студентського самоврядування забезпечують захист прав та інтересів студентів, сприяють врахуванню їх потреб та інтересів у сфері навчання, побуту, виражають інтереси студентів; звертають увагу адміністрації на дії посадових осіб, працівників ЗВО, якщо вони порушують права студентів, подають скарги на їх дії; вимагають реагування на скаргу згідно з чинним законодавством. За результатами зустрічі зі здобувачами вищої освіти було констатовано про регулярність проведення опитування щодо обізнаності з процедурою вирішення конфліктних ситуацій та відсутність подібних випадків <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41418> .

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріально-технічна база ДВНЗ «УжНУ», що використовується під час реалізації ОП, знаходяться на належному рівні, є сучасними та задовольняють потреби здобувачів вищої освіти. Здобувачі вищої освіти та НППІ мають безоплатний та безперешкодний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Створені необхідні умови щодо реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. ЗВО на належному рівні забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендації: продовжити практику наповнення електронних навчальних курсів у системі Moodle, ширше використовувати можливості навчального середовища щодо виконання лабораторних/практичних завдань, які б сприяли груповій взаємодії здобувачів та колаборації у вирішенні проблемних завдань та ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Виходячи із аналізу документів, проведених зустрічей, можна зробити висновок, що ОП «Соціальна робота» має достатній рівень відповідності критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

За результатами аналізу нормативної бази ДВНЗ «УжНУ», зустрічей з гарантом ОП, представниками адміністрації, завідувача кафедри, здобувачами вищої освіти ОП, представниками студентського самоврядування, зовнішніми стейкхолдерами, встановлено, що процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «Соціальна робота» відбувається та регламентується в ЗВО такими документами: Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>), Положенням про студентське самоврядування в ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/7589> , Положенням про Вчену раду факультету ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10564>, Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>, Положенням про академічну доброчесність в ДВНЗ "УжНУ"

<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223> . Під час зустрічі з Гарантом ОП, ЕГ було встановлено, що ЗВО дотримується визначених у нормативних документах процедур щодо розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП. Участь у цьому процесі підтвердили під час зустрічей усі зовнішні та внутрішні стейкхолдери.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі зі здобувачами ОП (Е.В. Решко, В.М.Костик, Я.В. Гіряк, В.Ю.Клементьєва, І.А.Пасевич, М.В.Голубка, К.І.Прохненко, В.П.Бабій), з представниками студентського самоврядування ЗВО (Я.В.Шелемба, О.І.Баран, В.М. Попович, К.О.Клопотар, О.В.Павлей, К.І.Прохненко) ЕГ підтверджено, що учасники беруть активну участь в процесі періодичного перегляду ОП, їх позиція враховується робочою групою ОП (Чопик К.Р., студентка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 231 «Соціальна робота» та ін. входять до складу робочої групи з розробки ОП “...пропозиції обговорюються в академічних групах, а далі виносяться на розгляд робочої групи ОП”) та в інших процедурах забезпечення якості (наприклад: вдосконалити змістові аспекти ОК1.2.7 «Основи волонтерської діяльності», потребу у запровадженні ОК «Практикум з соціальної роботи», вдосконалити змістові аспекти ОК1.2.21 «Спілкування в соціальній роботі»). Представники студентського самоврядування (Студентська Рада УжНУ, студентська рада ФСН, профспілка студентів ФСН) входять до складу Вченої ради університету, стипендіальної комісії та долучені до обговорення та вирішення питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи; у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти, зокрема виносять пропозиції студентства. Також (Н.М.Лемак), в.о. начальника відділу планування, організації та контролю освітнього процесу https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/educ_dep-dep_of_planning та (М.В.Сабадош) в.о. начальника Відділу моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/educ_dep-dep_mon_ed_qual здійснюють систематичний контроль якості освітнього процесу та незалежний моніторинг якості знань здобувачів вищої освіти університету, зокрема опитування здобувачів вищої освіти <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41418>, опитування роботодавців <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41300>, опитування випускників <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4109>, «Дистанційне навчання очима студентів» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/40639> та інші.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі з роботодавцями (Якімеліна С.С., начальником Служби у справах дітей Закарпатської ОДА; Мельничук О.О., директором Закарпатського обласного центру соціально-психологічної допомоги; Кацьора-Білавич А.І., начальником відділу підвищення професійних компетенцій надавачів соціальних послуг Закарпатського обласного центру соціальних служб; Кузнев С.А., головним спеціалістом Відділу Міністерства у справах ветеранів України у Закарпатській області; Костянець О.М, керівником ГО «Наше рідне Закарпаття отримали підтвердження активної участі в у процесі обговорення, перегляду ОП “Соціальна робота” та залучення до процедури внутрішнього забезпечення якості ОП. Як зазначили стейкхолдери, відбувалися засідання Робочої групи щодо обговорення цих питань. Учасниками були висловлені пропозиції щодо покращення ОП, які були враховані закладом та гарантом ОП. Передбачено участь стейкхолдерів у науково-практичних конференціях, екзаменаційних комісіях на ОП (С.Якімеліна), в обговоренні програм практики, питань працевлаштування майбутніх випускників, напрямів підвищення кваліфікації та стажування НПП, обговорення ОП та ін. Під час зустрічі стейкхолдери підтвердили свою залученість до запланованих заходів в межах затвердженого плану роботи, наприклад О.Мельничук, директорка Закарпатського обласного центру соціально-психологічної допомоги, бере участь в експертизі та перегляді ОП, разом із колегами, теж випускниками ОП (В.Симулик), проводить заняття для здобувачів ОП <https://bit.ly/3qS563H>. Випускники кафедри А.Симкович і В.Козубовський, викладачі університетів в Австралії і США, надають консультативну підтримку ОП тощо.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У 2001 році відбувся перший випуск здобувачів, які навчаються за ОП “Соціальна робота”. Завідувач кафедри (Шандор Ф.Ф.) при зустрічі з ЕГ зазначив, що більшість викладачів кафедри соціології та соціальної роботи є випускниками даної ОП різних років. Факт про тісні зв'язки з випускниками ОП “Соціальна робота” через робочі зустрічі з випускниками-практиками соціальної роботи та врахуванням інформації щодо їхнього кар'єрного шляху <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41091> підтверджено на відеоконференції з випускниками ОП. На сайті університету є рубрика Міжнародної асоціації випускників УжНУ щодо працевлаштування випускників та практичної підготовки з відповідними рекомендаціями та нормативними документами https://www.uzhnu.edu.ua/uk/alumni_association/index.html. Інформація є доступною для всіх учасників освітнього процесу. Яцьків М.Ю., начальник Центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування на зустрічі з ЕГ підтвердила про функціонування структурного підрозділу, а саме Центру кар'єри УжНУ https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center, котрий сприяє працевлаштуванню випускників та

підвищенню їх конкурентоспроможності, формуванню навичок пошуку роботи та soft-skills, співпрацює з роботодавцями, проводить Ярмарки кар'єри/вакансій, поповнює базу даних резюме студентів і випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час зустрічей з фокус-групами було з'ясовано, що система забезпечення якості в ДВНЗ «УжНУ» регламентується нормативними документами ЗВО, розміщеними у відкритому доступі на вебсайт закладу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). До освітньої діяльності з реалізації ОП залучені здобувачі вищої освіти, НПП, стейкхолдери, гарант ОП, робоча група ОП, представники студентського самоврядування. ДВНЗ «УжНУ» дійсно дотримується всіх чинних нормативних документів та забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та пропозиції, рекомендації щодо реалізації ОП та освітнього процесу в цілому, які надходять від зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів. ЕГ було встановлено наявність спільної активної співпраці між адміністрацією ДВНЗ «УжНУ» та іншими відповідальними особами - представниками структурних підрозділів ЗВО (Смолянко В.І., ректор, Сливка О.Г., перший проректор, Король І.І., проректор з науково-педагогічної роботи, Остапчук Ю.О., декан факультету, Шандор Ф.Ф., завідувач кафедри з Жиленком Р.В., гарантом ОП Соціальна робота, Лемак Н.М., в.о. начальника відділу планування, організації та контролю освітнього процесу, Свеженцевою О.І., начальником відділу міжнародних зв'язків, Бутурлакіною Т.О., директором Центру кар'єри УжНУ) та іншими відповідальними особами структурних підрозділів) щодо підготовки, організації, реалізації освітньої діяльності з метою якісної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП, а також супроводу здобувачів вищої освіти із інвалідністю. Наразі на другому курсі ОП «Соціальна робота» навчається один здобувач із вадами зору.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП проходила акредитаційну експертизу у 2016 р. за напрямом 6.130102 «Соціальна робота». У результаті зустрічей ЕГ з менеджментом УжНУ, НПП, роботодавцями та здобувачами за ОП «Соціальна робота», проведеного аналізу контенту веб-сайту ЗВО та звітів опитування студентів, НПП встановлено, що заклад сприяє завчасному вирішенню багатьох проблемних питань та сприяє якійсій реалізації ОП. Система забезпечення якості освіти ЗВО уможливує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з її реалізації, зокрема: внесення змін у перелік професійних ОК (посилення фокус на формування глибинних знань зі спеціальності), удосконалення логічної послідовності ОК (основи СР, методи СР, СР з клієнтами), введення ОК, які відображають новітні тенденції на ринку праці (СР з клієнтами, Адміністрування СР в громаді, Соціальне проектування), уточнення ПРН ОП щодо їх відповідності професійному стандарту. Ці зміни відображені у проекті ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42641>. На факультеті (червень 2021 р.) для гаранта, НПП, представників студентства ФСН та керівництва Відділу ліцензування та акредитації та інш. було проведено методичний семінар «Акредитація освітніх програм: досвід та перспективи проведення». За підсумками його роботи було обговорено досвід проведення акредитацій, надано рекомендації щодо підготовки освітніх програм до акредитаційних експертиз <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/na-fsn-proveli-semInar-akreditatsIya-osvItInIh-program.htm>. Зважаючи на пропозиції, висловлені під час обговорення ОП було враховано рекомендації щодо оновлення змісту ОК на основі останніх досягнень науки та переглянуті списки рекомендованої літератури, рекомендації щодо поглиблення практичної спрямованості змісту окремих ОК, збільшення кількості практичних занять, вдосконалення практики, розвитку волонтерського руху, рекомендації щодо визнання результатів неформальної освіти враховані шляхом застосування відповідних процедур на ОП, розширено коло стейкхолдерів, які залучаються до розробки і перегляду ОП (1 липня 2021р., протокол №12). Цей факт було підтверджено усіма учасниками освітнього процесу та роботодавцями.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічей з фокус-групами підтверджено, що в ДВНЗ «УжНУ» здійснюється якісна управлінська діяльність, освітня діяльність, до якої залучена академічна спільнота закладу, проводиться системна робота з метою формування культури якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності. Заклад та Гарант ОП "Соціальна робота" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти швидко реагують на висловлені зауваження з боку зацікавлених сторін та ініціюють зміни в ОП та освітньому процесі. ЕГ переконалася в тому, що у даному ЗВО є сформована корпоративна культура якості, яка постійно спрямована на покращення здійснення моніторингу та вдосконалення освітніх програм; рейтингове оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників; забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, діючий механізм опитувань здобувачів, стейкхолдерів та роботодавців щодо якості ОП тощо. ЕГ встановила, що академічна спільнота залучена до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП на різних етапах через участь у засіданнях кафедри, робочих груп ОП, вченої ради ЗВО, участь в опитуваннях, анкетуваннях; через керівництво студентських наукових клубів; керівництво курсовими та бакалаврськими роботами, тощо. Розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами закладу регламентується нормативними документами ЗВО. Експертна група провела зустрічі з

представниками даних підрозділів та вивчила підтверджуючі документи щодо їх діяльності у контексті даного підкритерія.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет» здійснює систематичний перегляд ОП відповідно до розроблених нормативних документів ЗВО. Активно залучає здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів до обговорення та перегляду ОП з урахуванням їхніх пропозицій та кола наукових інтересів, результатів опитувань, обговорення на спільних конференціях. Налагоджено взаємодію членів академічної спільноти, підрозділів ЗВО у виконанні процедур та заходів, спрямованих на удосконалення освітнього процесу. На сайті ЗВО у вільному доступі є результати опитування здобувачів вищої освіти, випускників та стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Звіти за результатами моніторингу якості навчання та викладання на ОП не дозволяють отримати повну інформацію щодо ОП. Рекомендації: переглянути зміст анкети для здобувачів щодо забезпечення якості вищої освіти з метою конкретизації окремих тематичних блоків, що дасть змогу отримати цілісне уявлення про ОП «Соціальна робота».

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Враховуючи сильні сторони та присутність незначних слабких сторін ЕГ дійшла висновку, що рівень відповідності даному критерію – «В», оскільки виходячи із аналізу документів, проведених зустрічей, внутрішня система забезпечення якості ОП в ЗВО функціонує та забезпечує всі процеси освітньої діяльності в цілому та не ОП окремо.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Констатуємо, що освітня діяльність у ДВНЗ «УжНУ», зокрема на ОП 231 «Соціальна робота» регулюється та регламентується низкою нормативних документів, зміст яких містить чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вони є загальнодоступними на веб-сайті університету, зокрема Статутом ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>); Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>); Правилами внутрішнього розпорядку ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>); Положенням про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>); Положенням про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199>); Положенням про студентське самоврядування ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/7589>). Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Для гаранта ОП та групи забезпечення важлива думка зацікавлених осіб (стейкхолдерів) щодо отримання зауважень та пропозицій, тому на сайті кафедри соціології та соціальної роботи розміщено обговорення проекту ОП для

підготовки бакалаврів за спеціальністю 231 Соціальна робота у вільному доступі та безпосередньо затверджена ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42641>. Під час акредитаційної експертизи членами експертної групи (ЕГ) було перевірено інформацію, надану закладом вищої освіти (ЗВО) у Відомостях про самооцінювання ОП та підтверджено під час опитування роботодавців врахування побажань і потреб основних стейкхолдерів та зазначено у наданих на запит ЕГ протоколах засідань робочої групи (№1, 12.10.20р., №2, 18.01.21р.). На сайті розміщено контакти, електронна адреса кафедри, що свідчить про можливість написати пропозиції, зауваження від заінтересованих осіб, задля удосконалення ОП. На ОП "Соціальна робота" проводяться опитування роботодавців, які містять питання щодо рівня їх задоволення підготовкою спеціалістів, а також можливих шляхів її вдосконалення <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/41300>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група, ознайомившись із сайтом ЗВО та сторінкою кафедри, а також маючи можливість спілкування з різними зацікавленими особами, які забезпечують освітній процес, констатує, що ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному сайті точну та достовірну інформацію про ОП. Варто зазначити, що на офіційному веб-сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» розміщено усі редакції <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/16105> ОП "Соціальна робота" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що свідчить про відкритість та надання точної, достовірної інформації про ОП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в достатньому обсязі <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42116>. Зовнішні та внутрішні стейкхолдери мають можливість звернутися до неї за необхідності.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На офіційному веб-сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» розміщено інформацію про ОП «Соціальна робота», що акредитується, у тому числі проект ОП 2022 р. Є можливість надання пропозицій та зауважень по вдосконаленню ОП «Соціальна робота». Наявність поштових скриньок довіри у ректораті stop.korup@uzhnu.edu.ua дозволяє учасникам освітнього процесу та іншим особам звернутись до адміністрації університету з різних питань. Позитивною практикою є проведення опитувань здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, роботодавців, що свідчить про зацікавленість групи забезпечення у вдосконаленні ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації: розглянути можливість розміщення на сторінці кафедри таблиці пропозицій за результатами громадського обговорення проекту ОП "Соціальна робота".

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Виходячи із аналізу документів, веб-сайту університету, зустрічей із стейкхолдерами, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Албул Ірина Володимирівна

Члени експертної групи

Лях Тетяна Леонідівна

Бибик Дар`я Дмитрівна